

Pomoc dydaktyczna dla innowacyjnych metod kształcenia: TURYSTYKA DOSTĘPNA

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Autorzy

**Csapó, János; Bálint, Blanka; Gergely, Norbert; Gonda, Tibor; György, Ottilia;
Halik Łukasz; Krajinović, Vanja; Nagy, Benedek; Raffay, Zoltán; Rácz-Putzer,
Petra; Siwek, Matylda; Sowa Paweł, Zajadacz, Alina**

Pécs-Zagreb-Poznań-Miercurea-Ciuc

2025

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Spis treści

Rozdział 1. Wprowadzenie, teoretyczne podstawy powiązań między równym dostępem a turystyką	2
Rozdział 2. Definicja i rodzaje niepełnosprawności	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Rozdział 3. Historyczne zmiany w sytuacji osób z niepełnosprawnościami	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Rozdział 4. Regulacje prawne i polityka dotyczące dostępności i turystyki dostępnej na poziomie międzynarodowym i w krajach uczestniczących w projekcie	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Rozdział 5: Organizacje wspierające podróże osób niepełnosprawnych w Europie i w krajach objętych projektem	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Rozdział 6. Charakterystyka popytu na dostępną turystykę i jej specyficznych potrzeb w zakresie działalności turystycznej.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Rozdział 7. Specyfika krajów biorących udział w badaniu. Wyniki badań dotyczących turystyki dostępnej w poszczególnych krajach	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Rozdział 8. Rozwiązania techniczne i technologiczne w zakresie turystyki dostępnej	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Rozdział 9. Niewidzialne ściany: kwestia barier językowych	41
Rozdział 10. Zapewnienie dostępności komunikacji informacyjnej... ..	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Rozdział 11. Dobre praktyki w zakresie dostępnej turystyki na poziomie międzynarodowym i w krajach uczestniczących w projekcie.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Rozdział 12. Analiza wzorców podróżowania osób niepełnosprawnych na podstawie pierwotnych doświadczeń badawczych w krajach partnerskich	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Rozdział 13. Postrzeganie dostępnej turystyki przez mieszkańców badanego kraju.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Rozdział 1. Wprowadzenie, teoretyczne podstawy powiązań między równym dostępem a turystyką

1. Test/Quiz

Według Darcy'ego i Dickson'a (2009), jakie jest główne założenie poprawy turystyki dostępnej?

- a. Zwiększenie wysiłków promocyjnych dla turystyki masowej
- b. Koncentracja na infrastrukturze fizycznej
- c. Tworzenie ekskluzywnych pakietów turystycznych dla osób z niepełnosprawnościami
- d. Uwzględnianie zasad projektowania uniwersalnego w planowaniu turystyki**

W jaki sposób turystyka dostępna przyczynia się do integracji społecznej?

- a. Poprzez przedkładanie zysków nad integrację
- b. Wykluczając grupy znajdujące się w niekorzystnej sytuacji ekonomicznej
- c. Usuwając fizyczne i społeczne bariery dla wszystkich grup demograficznych**
- d. Koncentrując się na luksusowych doświadczeniach turystycznych dla osób z niepełnosprawnościami

Co przede wszystkim ma na celu koncepcja „turystyki dla wszystkich”?

- a. Zapewnienie ekskluzywnych opcji podróży dla zamożnych osób
- b. Skupienie się wyłącznie na poprawie zakwaterowania dla osób starszych
- c. Zwiększenie zysków w sektorze turystycznym
- d. Zapewnienie równego dostępu do usług turystycznych dla wszystkich osób, niezależnie od ich możliwości.**

Jaka jest jedna z korzyści ekonomicznych płynących z turystyki dostępnej, o której mowa w rozdziale?

- a. Wyeliminowanie sezonowości w turystyce
- b. Większa satysfakcja odwiedzających i szerszy zasięg rynkowy**
- c. Niższe koszty operacyjne dla dostawców usług turystycznych
- d. Mniejsze inwestycje w infrastrukturę

Jaki jest główny cel turystyki dostępnej?

- a. Zapewnienie, że wszyscy ludzie, niezależnie od ich możliwości, mogą cieszyć się aktywnością turystyczną.**
- b. Zwiększenie zysków dla branży turystycznej
- c. Promowanie luksusowych doświadczeń turystycznych
- d. Skupienie się wyłącznie na fizycznej poprawie dostępności

Jaki wpływ na turystykę dostępną miał Globalny Kodeks Etyczny UNWTO (obecnie UN Tourism) z 1999 roku?

- a. Promował równe prawa i możliwości dla wszystkich w turystyce**
- b. Ograniczał się do aspektów ekonomicznych dostępności turystyki
- c. Zniechęcał do powszechnej dostępności ze względu na wysokie koszty
- d. Koncentrował się wyłącznie na fizycznych ulepszeniach infrastruktury

Który dokument szczególnie odnosi się do prawa osób z niepełnosprawnościami do uczestnictwa w turystyce?

- a. Protokół z Kioto
- b. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- c. Globalny Kodeks Etyki dla Turystyki (UNWTO, 1999)**
- d. Konstytucja Światowej Organizacji Zdrowia
- e. Żaden z nich

Dlaczego turystyka dostępna jest uważana za szansę dla gospodarki?

- a. Jest skierowana wyłącznie do osób z niepełnosprawnościami, które często podróżują.
- b. Ogranicza dostęp do rynku dla ekskluzywnych grup.
- c. Odnosi się do szerokiego zakresu grup demograficznych, w tym rodzin i osób starszych.**
- d. Zaspokaja potrzeby niszowego rynku, który generuje umiarkowane przychody.

2. Prawda/Falsz

Turystyka dostępna również przynosi znaczące korzyści ekonomiczne

Prawda

Turystyka dostępna przynosi korzyści szerokiemu gronu osób, w tym seniorom, rodzicom z małymi dziećmi i osobom z czasową niepełnosprawnością.

Prawda

Turystyka dostępna przynosi korzyści tylko osobom z niepełnosprawnościami.

Falsz

Wdrażanie dostępnych rozwiązań w turystyce jest przede wszystkim obowiązkiem etycznym i nie przyczynia się do wzrostu gospodarczego.

Falsz

Koncepcja turystyki dostępnej wykracza poza dostęp fizyczny i obejmuje kwestie sensoryczne i poznawcze.

Prawda

Termin „turystyka dla wszystkich” powstał w Wielkiej Brytanii pod koniec lat 80-tych.

Prawda

Termin „Turystyka dla wszystkich” powstał w Stanach Zjednoczonych w latach 80-tych.

Falsz

UN Tourism podkreśla, że prawo do turystyki jest powiązane z podstawowymi prawami człowieka, takimi jak prawo do wypoczynku i czasu wolnego.

Prawda

3. Przeciągnij i upuść (Drag & Drop)

Dopasuj kluczowe terminy do odpowiadających im definicji lub opisów

1. podejście włączające - obejmujące rodziny i seniorów
2. integruje różne grupy
3. filozofia uwzględniająca zasady integracji w usługach i produktach turystycznych
4. usuwanie barier informacyjnych
5. usuwanie barier fizycznych
6. usuwanie barier społecznych
7. środowisko turystyczne jest dostępne dla wszystkich osób
8. usługi turystyczne są dostępne dla wszystkich osób
9. dostępność niezależna od możliwości

Turystyka dostępna :

Turystyka dla wszystkich:

Turystyka bez barier:

Projektowanie uniwersalne:

Rozwiązanie:

Turystyka dostępna: usuwanie barier informacyjnych, usuwanie barier fizycznych, usuwanie barier społecznych

Turystyka dla wszystkich: podejście włączające - obejmujące rodziny i seniorów, integruje różne grupy

Turystyka bez barier: dostępność niezależna od możliwości, środowiska turystyczne są użyteczne dla wszystkich osób, usługi turystyczne są dostępne dla wszystkich osób.

Projektowanie uniwersalne: filozofia uwzględniająca zasady integracji w usługach i produktach turystycznych

4. Krytyczne myślenie

Wyzwania i korzyści

Przeanalizuj wyzwania i korzyści związane z wdrażaniem turystyki bez barier i zasad uniwersalnego projektowania w Twoim kraju. Podaj przykłady.

Nie zapomnij wymienić członków zespołu.

5. Praktyczne zastosowanie

Zwróć uwagę na lukę w dostępności

Obejrzyj film, a następnie rozwiąż zadanie.

Aby połączyć treść filmu z koncepcjami teoretycznymi z rozdziału 1, rozważ następujące pytania:

Film: <https://www.youtube.com/watch?v=uNgEQvPj1N8>

- Jakie konkretne luki w dostępności zostały zidentyfikowane w filmie i jak odnoszą się one do wyzwań omówionych w rozdziale 1?
- W jaki sposób korzyści biznesowe wynikające z dostępnej turystyki przedstawione w filmie są zgodne z możliwościami ekonomicznymi opisanymi w rozdziale 1?
- Jakie strategie wdrażania turystyki zostały zaprezentowane w filmie i w jaki sposób odpowiadają one teoretycznym założeniom omówionym w rozdziale 1?
- W jaki sposób film ilustruje społeczny wpływ turystyki dostępnej i jak odnosi się to do koncepcji integracji społecznej omówionej w rozdziale 1?

Członkowie zespołu:

6. Studium przypadku (study case)

Turystyka dostępna w Europie Centralnej

Przypadek

Anna, osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim i zapalona podróżniczka, często staje w obliczu wyzwań podczas planowania swoich podróży. Jej marzeniem było odwiedzić Budapeszt, miasto znane z bogatej historii i żywej kultury. Jednak jej doświadczenia w zakresie turystyki dostępnej były mieszkanką sukcesów i niepowodzeń, rzucając światło na znaczenie turystyki bez barier i projektowania uniwersalnego.

Anna postanowiła odwiedzić Budapeszt po przeczytaniu o wysiłkach podejmowanych przez miasto na rzecz poprawy dostępności. Zatrzymała się w hotelu, który reklamował się jako „dostępny”. Chociaż oferował podjazdy i windę, łazienka była zbyt mała, aby móc wygodnie manewrować wózkiem inwalidzkim. Ponadto najbliższy przystanek autobusowy nie miał rampy, co utrudniało dostęp do transportu publicznego.

Pomimo tych wyzwań, Anna znalazła kilka pozytywnych doświadczeń. Popularne muzeum oferowało bezpłatne wypożyczanie wózków inwalidzkich, wystawy dotykowe dla osób niewidomych i przewodniki wideo z tłumaczeniem na język migowy. Anna wzięła także udział w pieszej wycieczce z przewodnikiem, która odbyła się na trasie dostępnej dla osób z niepełnosprawnościami, dzięki czemu mogła wspólnie z innymi podróżnymi zwiedzić najważniejsze atrakcje miasta.

Choć Budapeszt poczynił postępy w zakresie dostępności turystyki, nadal istnieją pewne luki. Ulepszenia w zakresie transportu publicznego nie zostały jeszcze ukończone, a niektóre miejsca historyczne nie są w stanie przyjąć osób o ograniczonej sprawności ruchowej ze względu na restrykcje konserwatorskie. Zróżnicowane doświadczenia Anny podkreślają konieczność spójnego podejścia do kwestii dostępności turystyki.

Przypadek Anny pokazuje zarówno postęp, jak i ciągłą potrzebę inicjatyw na rzecz turystyki dostępnej. Wdrożenie zasad projektowania uniwersalnego, takich jak w pełni dostępne łazienki, ulepszony transport publiczny i kompleksowe informacje turystyczne, może zmienić doświadczenia turystyczne osób z niepełnosprawnościami. Ponadto współpraca między interesariuszami – samorządami lokalnymi, przedsiębiorstwami prywatnymi i organizacjami non-profit – jest niezbędna do stworzenia inkluzywnej przestrzeni turystycznej.

Pytania:

1. Zidentyfikuj wyzwania – jakie główne wyzwania związane z dostępnością napotkała Anna podczas podróży do Budapesztu? W jaki sposób wpisują się one w ogólne wyzwania związane z dostępnością turystyki?

2. Oceń korzyści – jakich pozytywnych przykładów turystyki dostępnej doświadczyła Anna podczas swojego pobytu w Budapeszcie? W jaki sposób demonstrowają one zasady uniwersalnego projektowania?
3. Zaproponuj ulepszenia - jakie konkretne działania mogłoby podjąć miasto Budapeszt, aby poprawić swoją dostępność dla turystów, takich jak Anna?
4. Analiza interesariuszy – którzy interesariusze odpowiadają za wypełnianie luk w zakresie dostępności turystyki i jaką rolę powinni w tym odgrywać?
5. Odniesienie do teorii – w jaki sposób doświadczenia Anny odzwierciedlają teoretyczne koncepcje turystyki bez barier i projektowania uniwersalnego omówione w rozdziale 1?

7. Flash cards

Turystyka dostępna zapewnia, że _____ może korzystać z usług turystycznych i otoczenia bez barier.

każdy

Koncepcja _____ polega na projektowaniu przestrzeni, z której mogą korzystać wszyscy ludzie, bez względu na wiek, sprawność i status.

uniwersalnego projektowania

Turystyka bez barier koncentruje się na usuwaniu fizycznych, _____ i społecznych przeszkód utrudniających dostępność.

informacyjnych

Jedną z korzyści ekonomicznych turystyki dostępnej jest jej możliwość dostosowania do potrzeb szerokiego grona grup demograficznych, w tym rodzin, osób starszych i osób _____.

z niepełnosprawnościami

Zasada _____ zapewnia, że przestrzeń turystyczna jest łatwa w użytkowaniu i intuicyjna, nawet dla osób odwiedzających ją po raz pierwszy lub osób z niepełnosprawnością funkcji poznawczych.

prostoty

Jednym z głównych wyzwań przy wdrażaniu turystyki dostępnej jest znalezienie równowagi pomiędzy ochroną _____, a potrzebą zapewnienia nowoczesnej dostępności.

dziedzictwa

Zrównoważona turystyka ma trzy wymiary: środowiskowy, _____ i ekonomiczny.

społeczny

Zestaw praktyk mających na celu usuwanie barier fizycznych, informacyjnych i społecznych w turystyce.

turystyka dostępna

Koncepcja mająca na celu zapewnienie, że usługi i otoczenie turystyczne będą dostępne dla wszystkich osób, niezależnie od ich możliwości.

turystyka bez barier

Inkluzywne podejście do turystyki, które integruje różne grupy, w tym rodziny i osoby starsze.

turystyka dla wszystkich

Szeroka filozofia uwzględniająca zasady inkluzywności w usługach i produktach turystycznych.

Projektowanie uniwersalne

8. Mapa myśli

Mapa myśli turystyki dostępnej

Utwórz mapę myśli w oparciu o Rozdział 1 materiału kursu, skupiając się na zasadach, wyzwaniach i korzyściach płynących z turystyki dostępnej. Użyj zewnętrznego oprogramowania do tworzenia map myśli (np. Canva, Miro, MindMeister) lub narysuj je na papierze, a następnie prześlij ukończoną pracę na platformę MS Teams.

Zaprojektuj mapę myśli ilustrującą główne tematy turystyki dostępnej. Zaczynij od koncepcji centralnej i rozwijaj ją, aby zgłębiać zasady takie jak projektowanie uniwersalne, korzyści dla społeczeństwa i przedsiębiorstw oraz wyzwania związane z wdrażaniem. Dodaj przykłady lub przyszłe możliwości, aby wzbogacić swoją mapę

Instrukcje do zadania:

1. Wybierz swój format:
Skorzystaj z narzędzia online, takiego jak MindMeister, Canva lub Miro, albo stwórz wersję narysowaną ręcznie.
2. Uwzględnij kluczowe koncepcje:
Stwórz szczegółową mapę myśli odzwierciedlającą główne tematy z Rozdziału 1, pokazującą powiązania między koncepcjami. Aby zwiększyć przejrzystość, użyj kolorów, ikon i obrazów.
3. Wytyczne dotyczące załączenia pracy:
o Jeśli korzystasz z narzędzia online, wyeksportuj mapę jako plik PDF lub plik obrazu.
o W przypadku wersji rysowanych ręcznie, zrób wyraźne zdjęcie lub je zeskanuj.
o Prześlij ukończoną mapę na platformę MS Teams w sekcji „Zadanie mapy myśli”.
4. Kryteria oceny:

- o Kompleksowość: uwzględniono wszystkie najważniejsze tematy i koncepcje.
- o Organizacja: Mapa ma logiczną strukturę i jest łatwa do zrozumienia
- o Kreatywność: Wykorzystanie elementów wizualnych, ikon i kolorów wzmacnia jej przejrzystość

Rozdział 2. Definicja i rodzaje niepełnosprawności

1. Zadania typu Przeciągnij i upuść (Drag & Drop Activities)

Opis: Pytania typu *Przeciągnij i upuść* umożliwiają powiązanie dwóch lub więcej elementów i tworzenie logicznych połączeń w sposób wizualny. Twórz pytania typu „przeciągnij i upuść”, używając zarówno tekstu, jak i obrazów jako alternatyw do przeciągania. Pytania **H5P** typu *Przeciągnij i upuść* obsługują wiele kombinacji stref przeciągania i upuszczania: jeden-do-jednego, jeden-do-wielu, wiele-do-jednego i wiele-do-wielu.

Poniżej zostaniesz poproszony o rozwiązanie 5 różnych ćwiczeń typu *Przeciągnij i upuść* opartych na rozdziale 2 materiału kursu, w celu pogłębienia zrozumienia tematu.

1. Dopasuj pojęcia do odpowiadających im definicji

- **Elementy do przeciągnięcia:**

- Ograniczenie funkcjonalne
- Definicja administracyjna
- Definicja subiektywna

- **Strefy upuszczenia:**

- **Ograniczenie funkcjonalne:** Odnosi się do ograniczonej zdolności do wykonywania określonych zadań ze względu na warunki fizyczne lub psychiczne
- **Definicja administracyjna:** Oparta na uprawnieniach do wsparcia ze strony państwa lub świadczeń socjalnych
- **Definicja subiektywna:** Dobrowolne postrzeganie siebie jako osoby z niepełnosprawnościami

Inne ustawienia H5P:

- Liczba dozwolonych błędów: 3
- Informacja zwrotna: komunikat dla poprawnej odpowiedzi: "Świetna robota!", jeśli jest nieprawidłowa, instrukcje: "Spróbuj dopasować definicje ponownie"

2. Posortuj terminy zgodnie z definicjami WHO (Światowej Organizacji Zdrowia)

- **Elementy do przeciągnięcia:**

- **Dysfunkcyjność**
- **Niepełnosprawność**

○ Upośledzenie

- **Strefy upuszczania:**

- **Dysfunkcyjność:** Odnosi się do nieprawidłowości lub braków w strukturze lub funkcji ciała
- **Niepełnosprawność:** Ograniczona zdolność do wykonywania określonych czynności, takich jak samoopieka lub praca
- **Upośledzenie:** niekorzystna sytuacja społeczna spowodowana dysfunkcją lub niepełnosprawnością

Inne ustawienia H5P:

- Wyświetlenie: potasuj elementy do przeciągnięcia
- Informacja zwrotna o poprawnej odpowiedzi.

3. Przeciągnij cechy dla każdego modelu!

- **Elementy do przeciągnięcia:**

- Koncentruje się na warunkach medycznych i cechach biologicznych
- Podkreśla bariery społeczne i dyskryminację
- Łączy czynniki fizyczne i psychologiczne

- **Strefy upuszczania:**

- **Model medyczny:** Koncentruje się na warunkach medycznych i cechach biologicznych
- **Model społeczny:** Podkreśla bariery społeczne i dyskryminację
- **Marginalizowane funkcjonowanie:** Łączy czynniki fizyczne i psychologiczne

Inne ustawienia H5P: Kolorowe tła dla kategorii, aby ułatwić ich rozróżnianie

4. Połącz każdą kategorię z jej przykładami!

- **Elementy do przeciągnięcia:**

- Fizyczne
- Intelktualne
- Umysłowe
- Sensoryczne

- **Strefy upuszczania:**

- **Fizyczne:** Obejmuje niepełnosprawności ruchowe spowodowane urazami lub genetyką
- **Intelektualne:** Odnosi się do trudności w komunikacji, takich jak zaburzenia mowy

- **Psychiczne:** Obejmuje chorobę afektywną dwubiegunową, schizofrenię i bulimię
- **Sensoryczne:** Obejmuje ślepotę, autyzm i utratę słuchu

Inne ustawienia H5P: Pokaż poprawne odpowiedzi po nieudanej próbie

5. Zidentyfikuj główne kategorie ICF (Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ang. International Classification of Functioning, Disability and Health)!

- **Elementy do przeciągnięcia:**
 - Struktura i funkcja ciała
 - Aktywność i uczestnictwo
 - Czynniki środowiskowe
 - Czynniki osobiste
- **Strefy upuszczania:**
 - **Struktura i funkcja ciała:** Odnosi się do części anatomicznych, takich jak narządy i ich funkcje
 - **Aktywność i uczestnictwo:** Koncentruje się na wykonywaniu i angażowaniu się w określone zadania lub role
 - **Czynniki środowiskowe:** Obejmuje wpływy zewnętrzne, takie jak środowisko społeczne i fizyczne
 - **Czynniki osobiste:** Uwzględnia indywidualne cechy, takie jak styl życia i wykształcenie

Inne ustawienia H5P: Punktacja: każda poprawna para otrzymuje 1 punkt

2. Pytania i testy

➤ Prawda i fałsz

Opis: Pytanie *Prawda/Fałsz* to prosty i nieskomplikowany format, który może funkcjonować samodzielnie lub w połączeniu z innymi formatami, takimi jak **Prezentacja kursu**. Bardziej złożone pytanie można utworzyć, dodając obraz lub wideo.

Zaznacz stwierdzenie jako prawdziwe lub fałszywe

1. Turystyka dostępna nie ma znaczenia międzynarodowego

Fałsz

2. Istnieją trzy definicje dostępności

Fałsz

3. Znaczenie niepełnosprawności zmieniło się w ciągu ostatnich dziesięcioleci

Prawda

4. Niepełnosprawność oznacza, że dana osoba ma trudności z wykonywaniem pewnych czynności

Prawda

5. Z medycznego punktu widzenia niepełnosprawność nie jest związana ze złym stanem zdrowia

Falsz

6. Pojęcie niepełnosprawności ma powszechnie akceptowaną definicję, która ma zastosowanie na całym świecie

Falsz

7. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) definiuje niepełnosprawność jako termin ograniczenia aktywności i ograniczenia uczestnictwa

Prawda

8. Społeczny model niepełnosprawności koncentruje się na niepełnosprawnościach fizycznych, a nie na uczestnictwie społecznym

Falsz

9. Według raportu WHO z 2022 r. około 16% światowej populacji cierpi na jakąś formę niepełnosprawności

Prawda

10. Niepełnosprawność jest uważana za stan stały, który pozostaje niezmienny przez całe życie jednostki

Falsz

➤ Zestaw pytań

Opis: Zestaw pytań to typowy quiz oparty na treści. Pozwala rozwiązać sekwencję różnych typów pytań. W zestawie można łączyć różnorodne formy zadań, takie jak: *Wielokrotny wybór*; *Przeciągnij i upuść* oraz *Wypełnij puste pola*. Jako autor, masz do dyspozycji wiele ustawień, dzięki którym możesz sprawić, by zestaw pytań był dokładnie taki, jaki chcesz. Możesz np. spersonalizować zestaw pytań za pomocą obrazów tła czy zdefiniować próg zaliczenia testu. Zestaw pytań umożliwia również dodawanie filmów, które są odtwarzane na końcu. Inne jeśli rozwiązujący odniesie sukces, inne - jeśli się nie powiedzie. Może to zmotywować uczących się do ponownej próby w przypadku niepowodzenia, aby mogli zobaczyć “video sukcesu”.

Wybierz poprawną odpowiedź!

1. Według WHO, które z poniższych określeń najlepiej opisuje "dysfunkcyjność"

Niekorzystna sytuacja społeczna wynikająca z niepełnosprawności

Nieprawidłowość lub niedobór w psychicznej lub fizycznej strukturze lub funkcji ciała

Ograniczona zdolność danej osoby do wykonywania określonych czynności

Tymczasowy stan spowodowany chorobą

2. Która kategoria niepełnosprawności obejmuje schorzenia takie jak choroba afektywna dwubiegunowa, depresja i schizofrenia?

Niepełnosprawność sensoryczna

Niepełnosprawność fizyczna

Niepełnosprawność psychiczna

Niepełnosprawność intelektualna

3. Na co kładzie nacisk społeczny model niepełnosprawności?

Cechy biologiczne i schorzenia

Rolę barier społecznych w tworzeniu ograniczeń

Psychologiczne cechy jednostek

Ekonomiczne koszty niepełnosprawności dla społeczeństwa

4. Co znajduje się w kategorii "Czynniki środowiskowe" w klasyfikacji ICF) (Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ang. International Classification of Functioning, Disability and Health)?

Osobiste nawyki i styl życia

Otoczenie fizyczne i społeczne wpływające na zdrowie

Uczestnictwo w działaniach społecznych

Struktura i funkcjonowanie ciała

5. Na czym głównie koncentrowała się perspektywa praw obywatelskich w odniesieniu do niepełnosprawności pod koniec XX wieku?

Opracowanie medycznych definicji niepełnosprawności

Ustanowienie świadczeń socjalnych dla osób z niepełnosprawnościami

Zapewnienie równego dostępu i wyeliminowanie dyskryminacji

Podział niepełnosprawności na intelektualną, sensoryczną i fizyczną

6. Która z poniższych NIE jest jedną z podstawowych kategorii niepełnosprawności istotnych dla dostępności turystyki?

Niepełnosprawność sensoryczna

Niepełnosprawność komunikacyjna

Niepełnosprawność fizyczna

Niepełnosprawność ekonomiczna

7. Której kategorii osób niepełnosprawnych może dotyczyć poniższe zdjęcie?

niepełnosprawność fizyczna

niepełnosprawność intelektualna

niepełnosprawność psychiczna

niepełnosprawność sensoryczna

8. Która kategoria niepełnosprawności obejmuje schorzenia takie jak autyzm i ślepotę?

Niepełnosprawność intelektualna

Niepełnosprawność fizyczna

Niepełnosprawność sensoryczna

Niepełnosprawność umysłowa

9. Jaki jest główny cel europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności?

Klasyfikacja niepełnosprawności w określonych kategoriach

Zapewnienie wsparcia finansowego osobom z niepełnosprawnościami

Zapewnienie równości i udziału w życiu społecznym osobom z niepełnosparwnościami

Prowadzenie badań statystycznych dotyczących niepełnosprawności

10. Według WHO niepełnosprawność odnosi się do:

Tylko kwestii fizycznego

Ograniczeń funkcjonalnych i ograniczeń uczestnictwa

Czynników kulturowych wpływających na niesprawność

Tymczasowych warunków zdrowotnych

3. Uzupełnianie luk w tekście (Drag the Words)

Opis: *Przecignij Słowa (Drag the Words)* umożliwia tworzenie wyrażeń tekstowych z brakującymi fragmentami tekstu. Gracz przeciąga brakujący fragment tekstu na właściwe miejsce, aby utworzyć pełne wyrażenie.

Może być używany do sprawdzania, czy osoba pamięta tekst, który przeczytała i czy go zrozumiała. Ćwiczenie pomaga również przemyśleć tekst.

1. Przeciągnij właściwy termin w puste miejsce, aby uzupełnić zdanie. Dostosuj formę do zdania.

Niepełnosprawność jako ograniczenie _____ koncentruje się na zmniejszonej zdolności do wykonywania zadań z powodu warunków fizycznych lub psychicznych. Definicja _____ opiera się na kwalifikowalności do pomocy państwa lub świadczeń socjalnych. Tymczasem definicja _____ zależy od indywidualnego postrzegania siebie jako osoby niepełnosprawnej.

Słowa do przeciągnięcia: funkcjonalny, administracyjny, subiektywny

Poprawna odpowiedź: Niepełnosprawność jako ograniczenie **funkcjonalne** koncentruje się na zmniejszonej zdolności do wykonywania zadań z powodu warunków fizycznych lub psychicznych. Definicja **administracyjna** opiera się na kwalifikowalności do pomocy państwa lub świadczeń socjalnych. Tymczasem definicja **subiektywna** zależy od indywidualnego postrzegania siebie jako osoby niepełnosprawnej.

2. Przeciągnij właściwy termin w puste miejsce, aby uzupełnić zdanie.

Niepełnosprawność _____ wpływa na ruch i funkcjonowanie fizyczne, podczas gdy niepełnosprawność _____ wiąże się z trudnościami w komunikacji i uczeniu się. Niepełnosprawność _____ odnosi się do zaburzeń myślenia, emocji lub zachowania, a niepełnosprawność _____ obejmuje niesprawności, takie jak brak widzenia lub brak słuchu.

Słowa do przeciągnięcia: intelektualna, sensoryczna, psychiczna, fizyczna

Poprawna odpowiedź: Niepełnosprawność **fizyczna** wpływa na ruch i funkcjonowanie fizyczne, podczas gdy niepełnosprawność **intelektualna** wiąże się z trudnościami w komunikacji i uczeniu się. Niepełnosprawność **psychiczna** odnosi się do zaburzeń myślenia, emocji lub zachowania, a niepełnosprawność **sensoryczna** obejmuje niesprawność, takie jak brak widzenia lub brak słuchu.

3. Przeciągnij właściwy termin w puste miejsce, aby dopasować go do definicji WHO.

_____ odnosi się do nieprawidłowości lub niedoboru w psychologicznej lub fizjologicznej strukturze lub funkcji. _____ to ograniczona zdolność do wykonywania czynności, takich jak praca lub samoopieka. _____ to niekorzystna sytuacja społeczna spowodowana niepełnosprawnością.

Słowa do przeciągnięcia: dysfunkcyjność, niepełnosprawność, upośledzenie

Prawidłowa odpowiedź: **Upośledzenie** odnosi się do nieprawidłowości lub niedoboru w psychologicznej lub fizjologicznej strukturze lub funkcji. **Niepełnosprawność** to ograniczona zdolność do wykonywania czynności, takich jak praca lub samoopieka. **Dysfunkcyjność** to niekorzystna sytuacja społeczna spowodowana upośledzeniem lub niepełnosprawnością.

4. Dopasuj opis do właściwego modelu, wypełniając puste pola. Dostosuj formę do zdania.

Model _____ koncentruje się na cechach biologicznych i warunkach medycznych. Model _____ podkreśla bariery społeczne, które ograniczają jednostki. Koncepcja _____ funkcjonowania łączy zarówno czynniki fizyczne, jak i psychologiczne.

Słowa do przeciągnięcia: medyczny, społeczny, marginalizowany

Prawidłowa odpowiedź: Model **medyczny** koncentruje się na cechach biologicznych i schorzeniach. Model **społeczny** podkreśla bariery społeczne, które ograniczają jednostki. Koncepcja **zmarginalizowanego** funkcjonowania łączy w sobie zarówno czynniki fizyczne, jak i psychologiczne.

5. Przeciągnij odpowiednie słowo, aby uzupełnić kategoryzację. Dostosuj formę do zdania.

Klasyfikacja ICF rozróżnia czynniki _____, które obejmują wpływy zewnętrzne oraz czynniki _____, które odnoszą się do cech indywidualnych, takich jak styl życia.

Obejmuje ona również _____ i _____, które odnoszą się do funkcjonowania ciała i uczestnictwa w działaniach.

Słowa do przeciągnięcia: struktura, środowiskowe, osobiste, aktywność

Prawidłowa odpowiedź: Klasyfikacja ICF rozróżnia czynniki **środowiskowe**, które obejmują wpływy zewnętrzne oraz czynniki **osobiste**, które odnoszą się do cech indywidualnych, takich jak styl życia. Obejmuje również **strukturę** i **aktywność**, które odnoszą się do funkcji ciała i udziału w działaniach.

Rozdział 3. Historyczne zmiany w sytuacji osób z niepełnosprawnościami

1. Mapy myśli i mapy koncepcyjne

Opis: Podstawą do pracy indywidualnej lub grupowej (dla kilku osób) są treści przedstawione w podręczniku *„Teoria i praktyka turystyki dostępnej w Europie Środkowej - implikacje wynikające ze współpracy w ramach międzynarodowego projektu”*, a konkretnie rozdział 3.1, *„Historyczne postrzeganie niepełnosprawności”*.

Na podstawie analizy tych treści przygotowywane są mapy myśli/mapy pojęć ilustrujące ewolucję postaw społecznych wobec osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności w opisywanych epokach. Wnioski mogą obejmować ustalenia dotyczące głównych stereotypów w każdym okresie historycznym, ich przyczyn oraz sposobów zapobiegania dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami.

Praca może być przedstawiona w formie pisemnej lub graficznej. Można wykorzystać następujące narzędzia wizualizacji z łatwymi opcjami edycji:

- MindMeister: Umożliwia tworzenie map myśli online z funkcjami współpracy zespołowej.
- Coggle: Prosta i intuicyjna platforma do tworzenia map myśli, często wykorzystywana do burzy mózgów.
- XMind: Wszechstronne narzędzie z dodatkowymi funkcjami, takimi jak eksport do różnych formatów i gotowe szablony.
- Miro: Wszechstronna tablica online, idealna do map myśli, a także innych form współpracy wizualnej.

Możliwe rozwiązania:

Praca nad tym tematem obejmuje kilka działań:

Krytyczną analizę treści podręcznika, conceptualizację sytuacji osób z niepełnosprawnościami w omawianych okresach historycznych, zbadanie kierunków i czynników wpływających na ewolucję postaw wobec niepełnosprawności, identyfikację kluczowych stereotypów oraz eksplorację sposobów zapobiegania dyskryminacji.

Opracowane mapy myśli mogą służyć jako podstawa do przedstawienia zarysowanych zagadnień, ułatwienia dyskusji między wszystkimi uczestnikami oraz wspólnego tworzenia zwięzłych podsumowań i możliwych do podjęcia zaleceń w celu zapobiegania dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami w społeczeństwie.

2. Projekty oparte na współpracy

Opis: Podstawą do pracy indywidualnej lub grupowej (dla kilku osób) są treści przedstawione w podręczniku pt. *„Teoria i praktyka turystyki dostępnej w Europie Środkowej - implikacje wynikające ze współpracy w ramach międzynarodowego projektu”*, a konkretnie rozdział 3.2, *„Ruchy postępowe”*. Badanie może również obejmować analizę studium przypadku działalności instytucji, organizacji, firm i stowarzyszeń działających w obszarze „Ruch Niezależnego Życia”.

Projekt zakłada opracowanie kompleksowej koncepcji zakresu działalności modelowego „Ruchu Niezależnego Życia”.

Możliwe rozwiązania:

Projekt „Ruch Niezależnego Życia” (RNŻ) może obejmować zdefiniowanie kluczowych usług i programów, które RNŻ będzie oferować w celu wspierania osób z niepełnosprawnościami w osiągnięciu większej niezależności i integracji ze społeczeństwem. Koncepcja powinna odnosić się do różnych aspektów, takich jak:

- **Podstawowe usługi:** Określenie podstawowych usług świadczonych przez RNŻ, takich jak pomoc w codziennych czynnościach życiowych, wsparcie w zakresie mobilności, szkolenia zawodowe, dostępne zasoby mieszkaniowe i rzecznictwo praw osób z niepełnosprawnościami.
- **Grupa docelowa:** Zdefiniowanie podstawowej populacji obsługiwanej przez RNŻ, w tym osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności oraz uwzględnienie konkretnych potrzeb w oparciu o wiek, rodzaj niepełnosprawności lub inne czynniki.
- **Partnerstwa i współpraca:** Określenie potencjalnej współpracy z lokalnymi władzami, organizacjami osób niepełnosprawnościami, dostawcami usług opieki zdrowotnej i instytucjami edukacyjnymi w celu wzmocnienia sieci wsparcia dla użytkowników.
- **Programy szkoleniowe i edukacyjne:** Projektowanie programów edukacyjnych i szkoleniowych mających na celu wzmocnienie pozycji osób z niepełnosprawnościami,

promowanie samodzielności i rozwijanie umiejętności, które przyczyniają się do niezależnego życia.

- **Zaangażowanie i świadomość społeczna:** Opracowywanie strategii mających na celu podnoszenie świadomości na temat roli RNŻ w promowaniu dostępności i integracji, a także wspieranie społeczności wspierającej osoby niepełnosprawne.
- **Ewaluacja i pomiar wpływu:** Ustanowienie mechanizmów oceny skuteczności świadczonych usług, śledzenie postępów i zapewnienie ciągłego doskonalenia w zakresie zaspokajania potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
- Koncepcja będzie szczegółową mapą drogową dla utworzenia RNŻ, zapewniającą zgodność z najlepszymi praktykami w zakresie niezależnego życia i integracji, przy jednoczesnym uwzględnieniu wyjątkowych wyzwań stojących przed osobami z niepełnosprawnościami.

Gdy wiele grup pracuje nad projektami, ich założenia mogą być omawiane wspólnie, oceniane przez rówieśników z innych grup (przeprowadzenie wzajemnej weryfikacji) lub jeden z opracowanych projektów może zostać wybrany ze względu na jego największy potencjał do pomyślnego wdrożenia.

3. Uczenie oparte na projektach

Opis: Podstawą do pracy indywidualnej lub grupowej (dla kilku osób) są treści przedstawione w podręczniku pt. *„Teoria i praktyka turystyki dostępnej w Europie Środkowej - implikacje wynikające ze współpracy w ramach międzynarodowego projektu”*, a konkretnie rozdział 3.3. *„Ewolucja modeli niepełnosprawności”*.

Przykładowy problem: Jakie czynniki determinują warunki wykluczenia, integracji i włączenia społecznego oraz w jaki sposób możemy przejść od wykluczenia do włączenia osób z niepełnosprawnościami do społeczeństwa?

Możliwe rozwiązania:

Wykorzystując podejście *Uczenia opartego na projektach* (Project-Based Learning), zadanie to zachęca uczestników do opracowywania rozwiązań indywidualnie lub w grupach, mających na celu zmianę charakteru przestrzeni publicznych - takich jak parki, place lub budynki - w znanej lokalizacji (np. w ich sąsiedztwie lub miejscu zamieszkania). Głównym celem jest przeprojektowanie tych przestrzeni tak, aby lepiej wspierały integrację społeczną, szczególnie osób niepełnosprawnych lub innych zmarginalizowanych grup.

Zadanie to obejmuje kilka kluczowych kroków:

- **Badania i analiza:** Uczestnicy rozpoczną od analizy obecnego stanu wybranej przestrzeni publicznej, identyfikując jej ograniczenia pod względem dostępności i integracji. Może to obejmować ocenę barier fizycznych, braku odpowiednich udogodnień lub wykluczenia społecznego w przestrzeni.
- **Ocena potrzeb:** Będą również współpracować z lokalną społecznością, w tym osobami z niepełnosprawnościami, starszymi mieszkańcami i innymi grupami, aby zrozumieć ich specyficzne potrzeby i sposób, w jaki przestrzeń może stać się bardziej integracyjna. Ten krok zapewnia, że przeprojektowanie odnosi się do rzeczywistych, praktycznych obaw.
- **Projekt i konceptualizacja:** W oparciu o badania i ocenę potrzeb, uczestnicy dokonają konceptualizacji potencjalnych zmian w przestrzeni. Może to obejmować dodanie ramp, szerszych chodników, bardziej integracyjnego oznakowania lub przestrzeni zachęcających do interakcji społecznych i zaangażowania społeczności.
- **Współpraca i pomysły:** W przypadku pracy w grupach uczestnicy będą współpracować w celu wymiany pomysłów, dopracowania koncepcji i wyboru najbardziej realnych rozwiązań. Takie podejście do współpracy odzwierciedla rzeczywiste procesy planowania lub projektowania urbanistycznego, w których różne perspektywy przyczyniają się do ostatecznego wyniku.
- **Strategia wdrażania:** Kolejnym krokiem jest określenie, w jaki sposób można wdrożyć proponowane zmiany. Może to obejmować opracowanie planu projektu, oszacowanie kosztów i rozważenie potencjalnych przeszkód. Uczestnicy będą musieli krytycznie zastanowić się, jak urzeczywistnić swoje pomysły, biorąc pod uwagę dostępne zasoby i ograniczenia czasowe.
- Na koniec uczestnicy zaprezentują swoje rozwiązania klasie, członkom społeczności lub panelowi ekspertów. Prezentacja ta powinna podkreślać korzyści płynące z proponowanych zmian, konkretne potrzeby, na które odpowiadają, oraz ogólny wpływ na integrację społeczną. Informacje zwrotne od innych pomogą dopracować propozycje.

W trakcie projektu uczestnicy rozwiną praktyczne umiejętności rozwiązywania problemów, pracy zespołowej i komunikacji, jednocześnie ucząc się o znaczeniu uniwersalnego projektowania przestrzeni publicznych, które sprzyjają integracji i równości wszystkich członków społeczeństwa. Zadanie ma na celu podniesienie świadomości na temat wyzwań

stojących przed grupami marginalizowanymi i umożliwienie uczestnikom przyczynienia się do stworzenia bardziej integracyjnego i dostępnego środowiska.

Rozdział 4. Regulacje prawne i polityka dotyczące dostępności i turystyki dostępnej na poziomie międzynarodowym i w krajach uczestniczących w projekcie

1. Fora dyskusyjne

Opis: Podstawą do pracy indywidualnej lub grupowej (dla kilku osób) są treści przedstawione w podręczniku pt. *"Teoria i praktyka turystyki dostępnej w Europie Środkowej – implikacje wynikające ze współpracy w ramach międzynarodowego projektu"*, a konkretnie w rozdziale 4. pt. *"Regulacje prawne i dokumenty dotyczące dostępności i turystyki dostępnej na poziomie międzynarodowym i w krajach uczestniczących w projekcie"*.

Forum dyskusyjne może obejmować tematy związane z aktami prawnymi i strategiami mającymi na celu wyrównanie szans osób niepełnosprawnych w skali międzynarodowej. Dyskusja może koncentrować się na konkretnym dokumencie, analizując jego zapisy i zakres działań związanych z integracją społeczną.

Możliwe rozwiązania:

Forum dyskusyjne można zorganizować tak, aby zagłębić się w różne aspekty ram prawnych i strategii promujących integrację osób z niepełnosprawnościami w różnych krajach, ze szczególnym naciskiem na perspektywy międzynarodowe. Zadanie to obejmuje następujące kroki i obszary zainteresowania:

- **Wprowadzenie do kluczowych aktów prawnych i strategii międzynarodowych:** uczestnicy rozpoczną od zapoznania się z międzynarodowymi umowami, konwencjami i krajowymi ramami prawnymi, które zostały ustanowione w celu wspierania praw i integracji osób niepełnosprawnych. Kluczowe dokumenty, takie jak: *Konwencja ONZ o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami (CRPD)*, *Europejska strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami* lub podobne akty prawne mogą służyć jako podstawowe źródła do dyskusji.
- **Analiza konkretnych dokumentów:** dyskusja może koncentrować się wokół jednego dokumentu, takiego jak konkretny akt prawny lub strategia międzynarodowa. Uczestnicy będą mieli za zadanie dokonać przeglądu postanowień dokumentu, oceniając jego zgodność z zasadami włączenia, dostępności i niedyskryminacji. Może to obejmować identyfikację mocnych i słabych stron dokumentu pod względem rzeczywistego wdrożenia.

- **Zakres działań na rzecz integracji społecznej:** uczestnicy przeanalizują, w jaki sposób dokument lub strategia definiuje i odnosi się do działań związanych z integracją społeczną. Na przykład, czy proponuje konkretne środki mające na celu poprawę dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej, zatrudnienia i przestrzeni publicznej dla osób z niepełnosprawnościami? W jaki sposób angażuje samorządy lokalne, społeczności i organizacje w zapewnienie skutecznej realizacji tych działań?
- **Analiza porównawcza:** jeśli czas na to pozwoli, uczestnicy mogą porównać wiele aktów prawnych lub strategii z różnych krajów lub regionów, oceniając ich skuteczność w osiąganiu integracji osób z niepełnosprawnościami. Może to prowadzić do dyskusji na temat najlepszych praktyk, wyzwań i możliwości poprawy w różnych systemach prawnych.
- **Implikacje i rekomendacje:** po przeprowadzeniu analizy uczestnicy zostaną zachęceni do refleksji nad praktycznymi implikacjami tych aktów prawnych i strategii dla osób z niepełnosprawnościami. Jakie są rzeczywiste skutki dla jednostek, społeczności i społeczeństw? Na podstawie przeprowadzonej analizy uczestnicy mogą zaproponować zalecenia dotyczące wzmocnienia istniejących ram prawnych, poprawy ich wdrażania lub tworzenia nowych polityk, które lepiej zaspokajają potrzeby osób niepełnosprawnych.
- **Zaangażowanie i interakcja:** forum może również obejmować aktywną interakcję między uczestnikami, z dyskusjami grupowymi, debatami i sesjami pytań i odpowiedzi, w których poszczególne osoby mogą przedstawiać swoje punkty widzenia, odpowiadać na pytania i wspólnie poszukiwać rozwiązań. Ta wymiana pomysłów pomoże lepiej zrozumieć, w jaki sposób ramy prawne i strategiczne mogą prowadzić do znaczącej integracji społecznej.
- **Prezentacja końcowa i wnioski:** na koniec uczestnicy przedstawią swoje ustalenia i wnioski w ustrukturyzowany sposób, podsumowując kluczowe punkty swojej analizy i potencjalne ulepszenia, które ich zdaniem są potrzebne w ramach prawnych i strategiach międzynarodowych. Można to zrobić za pomocą pisemnych raportów, prezentacji lub dyskusji grupowych.

Koncentrując się na związkach prawa, polityki i integracji społecznej, zadanie to zapewnia uczestnikom głębsze zrozumienie, w jaki sposób akty prawne i strategie mogą pomóc w tworzeniu bardziej integracyjnego i sprawiedliwego społeczeństwa dla osób z niepełnosprawnościami. Podejście oparte na współpracy sprzyja krytycznemu myśleniu,

analizie i konstruktywnemu dialogowi, przyczyniając się do lepszego zrozumienia złożoności związanej z osiągnięciem pełnej integracji.

2. Zaangażowanie ekspertów w klasie, w formie interaktywnych zajęć

Opis: Podstawą do pracy indywidualnej lub grupowej (dla kilku osób) są treści przedstawione w podręczniku pt. *"Teoria i praktyka turystyki dostępnej w Europie Środkowej – implikacje wynikające ze współpracy w ramach międzynarodowego projektu"*, a konkretnie w rozdziale 4. pt. *"Regulacje prawne i dokumenty dotyczące dostępności i turystyki dostępnej na poziomie międzynarodowym i w krajach uczestniczących w projekcie"*: *"Globalny Kodeks Etyki Turystyki w Turystyce"* oraz *"Ramowa Konwencja w sprawie Etyki w Turystyce"*.

Zaproszenie ekspertów reprezentujących różne grupy, takie jak prawnicy, osoby pracujące w organizacjach, instytucjach lub stowarzyszeniach związanych z promowaniem równych szans dla osób niepełnosprawnych, a także przedstawiciele społeczności osób z niepełnosprawnościami. Szczegółowa analiza aktualnych dokumentów związanych z etyką w turystyce oraz przewidywanych zmian w tym obszarze.

Możliwe rozwiązania:

- Organizowanie warsztatów tematycznych z ekspertami (cele warsztatów: zrozumienie roli prawa w zapewnianiu dostępności i równości; zapoznanie uczestników z najlepszymi praktykami w zakresie dostępnej turystyki).
- Analiza dokumentów związanych z etyką w turystyce (cele analizy: ocena skuteczności obowiązujących przepisów i zaleceń dotyczących dostępności; opracowanie propozycji zmian w dokumentach etycznych).
- Spotkania i wywiady z przedstawicielami różnych grup (cele spotkania: głębsze zrozumienie potrzeb i oczekiwań osób z niepełnosprawnościami w turystyce).
- Opracowanie rekomendacji i planów działania (cele rekomendacji: stworzenie praktycznych wytycznych dla instytucji publicznych i prywatnych w obszarze turystyki dostępnej).

Rezultaty tych działań obejmują znaczne poszerzenie wiedzy uczestników na temat etyki i dostępności w turystyce. Ponadto zwiększy to świadomość potrzeb i wyzwań stojących przed osobami z niepełnosprawnościami.

3. Ćwiczenia z odgrywaniem ról

Opis: Podstawą do pracy indywidualnej lub grupowej (dla kilku osób) są treści przedstawione w podręczniku zatytułowanym *"Teoria i praktyka turystyki dostępnej w Europie Środkowej – implikacje wynikające ze współpracy w ramach międzynarodowego projektu"*, a konkretnie w rozdziale 4. pt. *"Regulacje prawne i dokumenty dotyczące dostępności i turystyki dostępnej na poziomie międzynarodowym i w krajach uczestniczących w projekcie"*.

Uczestnik szkolenia może wcielić się w konkretną rolę, np. organizatora turystyki dla osób z niepełnosprawnościami, właściciela hotelu lub restauracji lub kierownika firmy transportowej, który chce, aby jego usługi były powszechnie dostępne. W kontekście tej roli uczestnik może przeanalizować ramy prawne regulujące działalność turystyczną, korzystając z opisów ustawodawstwa wybranych krajów europejskich zawartych w podręczniku.

Możliwe rozwiązania:

W tym ćwiczeniu uczestnicy są zachęceni do przyjęcia określonej roli, która jest zgodna z różnymi sektorami branży turystycznej. Role te mogą obejmować:

- Organizatora turystyki specjalizujący się w usługach dla osób z niepełnosprawnościami.
- Właściciela hotelu lub restauracji dążącego do stworzenia uniwersalnie dostępnego środowiska.
- Menedżera firmy transportowej, którego celem jest zapewnienie wszystkim klientom możliwości podróżowania bez ograniczeń..
- Przedsiębiorcy planującego rozwój lub poprawę infrastruktury turystycznej z naciskiem na dostępność.

Cele - głównym celem jest uzyskanie przez uczestników głębszego zrozumienia prawnych, operacyjnych i etycznych aspektów turystyki integracyjnej z perspektywy wybranej przez nich roli. Wchodząc w te role, uczestnicy mogą zbadać praktyczne wyzwania i możliwości związane z wdrażaniem zasad uniwersalnego projektowania i tworzeniem dostępnych usług.

Rozdział 5: Organizacje wspierające podróże osób niepełnosprawnych w Europie i w krajach objętych projektem

1. Zadanie wideo

Opis: Zadanie polega na oglądaniu i analizowaniu filmów związanych z treścią kursu, tj. podnoszeniem świadomości na temat znaczenia dostępnej turystyki oraz specyficznych wymagań i potrzeb osób z niepełnosprawnościami podczas podróży. Metoda ta zapewnia różnorodne materiały i perspektywy uczenia się oraz angażuje osoby uczące się wzrokowo i słuchowo. Ma na celu zapewnienie zróżnicowanych i angażujących materiałów edukacyjnych oraz zilustrowanie koncepcji teoretycznych praktycznymi przykładami

Możliwe rozwiązanie 1:

Obejrzyj film załączony do zadania i omów jego treść, jakość i atrakcyjność (https://youtu.be/yWzMrKWpA_4).

Film odnosi się do procesu certyfikacji dostępnej turystyki. Jak myślisz, jak cenne są te informacje dla dostępnej turystyki? Czy jakość informacji uzyskanych z tego filmu jest zadowalająca? W jaki sposób poprawił(a)byś jakość filmu, jeśli uważasz, że jakość powinna zostać poprawiona?

Możliwe rozwiązanie 2:

Obejrzyj film dotyczący tego zadania (<https://youtu.be/TuVmHZsPtW0>).

Jak oceniasz jakość informacji zawartych w tym filmie? Czy historia koncentruje się bardziej na dostępności czy na inkluzywności Irlandii (uzasadnij swoją odpowiedź)? Czy doradził(a)byś miejscom docelowym stworzenie podobnych filmów o ich dostępnej turystyce? Gdybyś miał(a) stworzyć film o dostępnej turystyce w swoim kraju, na jakich elementach oferty skupił(a)byś się w szczególności? Jak stworzył(a)byś tę treść?

2. Studium przypadku

Opis: Studenci otrzymują szczegółowy scenariusz związany z ich aktualną treścią kursu (w tym konkretnym przypadku treść jest związana z różnymi organizacjami, których celem jest poprawa jakości turystyki dostępnej i doświadczeń związanych z podróżowaniem osób z niepełnosprawnościami). Studenci muszą przeanalizować scenariusz, zidentyfikować kluczowe kwestie i zaproponować rozwiązanie.

Metoda ta ma zachęcać do krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów poprzez rozwijanie umiejętności badawczych. Wspiera rozwój umiejętności myślenia wyższego rzędu, ale z perspektywy projektu najważniejszą częścią jest proces uwrażliwiania uczniów na ten niezwykle istotną i wrażliwą warstwę społeczeństwa.

Możliwe rozwiązanie:

Wybierz losowo jeden przykład rozwoju dostępnej turystyki w każdym kraju. Odwiedź strony internetowe tych atrakcji i zbadaj ich rozwój, lokalizację, politykę cenową i jakość informacji. Czy jakość informacji o każdej atrakcji jest wystarczająca z punktu widzenia użytkowników turystyki dostępnej? Czy same strony internetowe są dostępne dla użytkowników? Wybierz jedną z tych stron internetowych, którą ocenił(a)byś jako przykład najlepszej praktyki i podkreśl kluczowe cechy strony internetowej, które odróżniają tę atrakcję od wszystkich innych.

3. Zaangażowanie ekspertów w klasie, w formie interaktywnych zajęć

Opis: Jest to świetna metoda, ponieważ pozwala profesjonalistom rozmawiać o swojej dziedzinie, zwłaszcza o znaczeniu i specyfice ich organizacji. Ponadto, eksperci ci mogą działać jako mentorzy dla studentów i dostarczać cennych informacji zwrotnych. W ten sposób studenci mogą zdobyć znacznie więcej wiedzy i uczyć się na podstawie doświadczeń ekspertów. Oprócz zdobywania wiedzy teoretycznej, metoda ta nadaje rzeczywisty wymiar koncepcjom teoretycznym

Rozwiązanie problemu:

Nauczyciel zaprasza eksperta, który pracuje w organizacji wspierającej podróże osób z niepełnosprawnościami w danym kraju. Podczas pierwszej części zajęć ekspert przedstawia pracę organizacji, jej cele i długoterminowe plany. W drugiej części warsztatów uczniowie pracują w grupach i otrzymują konkretny problem, z którym ekspert zetknął się w swojej pracy. W formie odgrywania ról, uczniowie rozwiązują problem i otrzymują informacje zwrotne od eksperta. Inną opcją jest omówienie konkretnej sytuacji z życia wziętej i przedstawienie różnych perspektyw i rozwiązań problemu. Uczniowie są zachęceni do krytycznego i kreatywnego myślenia w celu znalezienia różnych podejść do rozwiązania problemu.

Pomysł włączania ekspertów w zajęcia ma na celu zaangażowanie uczniów i danie im możliwości uczestniczenia w dyskusji z osobą, która ma rzeczywiste doświadczenie w rozwijaniu dostępnej turystyki lub poprawie jakości życia osób z niepełnosprawnościami.

Rozdział 6. Charakterystyka popytu na dostępną turystykę i jej specyficznych potrzeb w zakresie działalności turystycznej

1. Quizy i testy

➤ **Wybór poprawnej odpowiedzi**

Kim są główni beneficjenci dostępnej turystyki?

- a) Tylko osoby niepełnosprawne
- b) Rodziny z małymi dziećmi
- c) Starsi dorośli, osoby z niepełnosprawnościami i rodziny
- d) Zawodowi sportowcy

Prawidłowa odpowiedź: c

Jaka jest główna korzyść ekonomiczna z dostępnej turystyki?

- a) Zmniejsza zapotrzebowanie na specjalistyczne udogodnienia.
- b) Jest skierowana do szerszej grupy demograficznej, zwiększając przychody.
- c) Ogranicza usługi turystyczne do określonej niszy.
- d) Zmniejsza ogólny popyt na podróże.

Prawidłowa odpowiedź: b

Co ma na celu "Turystyka dla wszystkich"?

- a) Równy dostęp do doświadczeń turystycznych dla każdego
- b) Ekskluzywne usługi dla osób niepełnosprawnych
- c) Ograniczenie dostępności w celu ochrony miejsc dziedzictwa kulturowego
- d) Przedkładanie względów ekonomicznych nad etyczne

Prawidłowa odpowiedź: a

Który rodzaj niepełnosprawności zazwyczaj wymaga map dotykowych i audioprzewodników?

- a) Niepełnosprawność fizyczna
- b) Niepełnosprawność sensoryczna
- c) Niepełnosprawność poznawcza
- d) Niepełnosprawności związane z wiekiem

Prawidłowa odpowiedź: b

Co jest największym wyzwaniem w promowaniu dostępnej turystyki?

- a) Duża konkurencja wśród dostępnych miejsc docelowych
- b) Brak świadomości i szkoleń dla interesariuszy
- c) Nadmiar dostępnych obiektów
- d) Obniżenie jakości usług dla innych turystów

Prawidłowa odpowiedź: b

Jaką rolę odgrywają organizacje NGO w turystyce dostępnej?

- a) Opracowują politykę egzekwowania przepisów przez rząd.
- b) Wspierają i podnoszą świadomość na temat dostępności.
- c) Finansują wyłącznie projekty związane z dostępną infrastrukturą.
- d) Regulują międzynarodowe podróże osób niepełnosprawnych.

Prawidłowa odpowiedź: b

Która grupa NIE jest zazwyczaj uwzględniana na rynku docelowym dostępnej turystyki?

- a) Osoby z czasową niepełnosprawnością
- b) Seniorzy
- c) Elitarni sportowcy
- d) Rodziny z małymi dziećmi

Prawidłowa odpowiedź: c

➤ **Prawda lub fałsz:**

Dostępna turystyka przynosi korzyści tylko osobom z niepełnosprawnościami.

Odpowiedź: Fałsz

Przyjęcie uniwersalnego projektowania w infrastrukturze turystycznej jest zarówno szansą etyczną, jak i ekonomiczną.

Odpowiedź: Prawda

Prawda lub fałsz: Osoby z tymczasową niepełnosprawnością nie są uważane za część demograficzną dostępnej turystyki.

Odpowiedź: Fałsz

Prawda lub fałsz: Brak informacji o dostępności stanowi istotną barierę w podróżowaniu dla osób z niepełnosprawnościami.

Odpowiedź: Prawda

2. Mapa myśli

Utwórz **mapę myśli** na podstawie tematów z rozdziału 6. Uwzględnij:

- Główną ideę: "Dostępna turystyka i jej zapotrzebowanie"
- Główne gałęzie: Beneficjenci, konkretne potrzeby, wpływ ekonomiczny i wyzwania
- Podgałęzie: Przykłady dla każdej głównej gałęzi (np. beneficjenci → niepełnosprawność fizyczna, niepełnosprawność sensoryczna, **niepełnosprawność poznawcza**).

Użyj zewnętrznego oprogramowania do tworzenia map myśli (np. Canva, Miro, MindMeister) lub narysuj je na papierze, a następnie prześlij ukończoną pracę na platformę MS Teams.

Zaprojektuj mapę myśli, aby zilustrować główne tematy dostępnej turystyki i jej zapotrzebowanie. Zaczynij od centralnej koncepcji i zbuduj gałęzie do zbadania.

Instrukcje do zadania:

1. **Wybierz narzędzie/sposób tworzenia mapy myśli:** skorzystaj z narzędzia online, takiego jak MindMeister, Canva lub Miro, albo stwórz wersję odręczną.
2. **Uwzględnij kluczowe pojęcia:** zbuduj szczegółową mapę myśli, która odzwierciedla główne tematy rozdziału 6, pokazując relacje między pojęciami. Użyj kolorów, symboli lub obrazów, aby zwiększyć przejrzystość.
3. **Wytyczne dotyczące składania wniosków:**
 - Jeśli korzystasz z narzędzia online, wyeksportuj mapę jako plik PDF lub plik obrazu.
 - W przypadku wersji rysowanych odręcznie, zrób wyraźne zdjęcie lub zeskanuj ją.
 - Prześlij ukończoną mapę na platformę MS Teams do sekcji "Zadanie z mapy myśli".
4. **Kryteria oceny:**
 - Kompletność: Wszystkie kluczowe tematy i koncepcje są uwzględnione.
 - Struktura: Mapa myśli jest logicznie ustrukturyzowana i łatwa w odczytaniu.
 - Kreatywność: Wykorzystano wizualne elementy takie jak kolory, symbole aby ułatwić zrozumienie.

4. Zadanie edukacyjne oparte na projekcie

"Projektowanie integracyjnego doświadczenia turystycznego"

Wybierz miejsce docelowe. W grupach przeanalizuj i zaprojektuj pakiet turystyczny dla miejsca docelowego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Uwzględnij:

1. Opis obecnej sytuacji (analiza miejsca docelowego - na ile jest ono zgodne z zasadami turystyki dostępnej).
2. Opis grupy docelowej (np. seniorzy, rodziny, osoby z niepełnosprawnością sensoryczną).
3. Konkretnie udogodnienia i usługi dostosowane do ich potrzeb (np. mapy dotykowe, dostępny transport).
4. Strategie marketingowe podkreślające inkluzywność, sposób rozwoju miejsca docelowego.

Wymagania dotyczące zaliczenia zadania:

Przygotuj prezentację (min. 15 slajdów) i jedną stronę i prześlij je na platformę MS Teams.

Rozdział 7. Specyfika krajów biorących udział w badaniu. Wyniki badań dotyczących turystyki dostępnej w poszczególnych krajach

1. Forum dyskusyjne

Opis: Metoda ta umożliwia korzystanie z platformy internetowej, na której uczniowie mogą publikować odpowiedzi na pytania i angażować się w dyskusję z kolegami. Zachęca do krytycznego myślenia i wyrażania pomysłów, promując umiejętności komunikacji pisemnej. Celem jest rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia i debaty oraz zachęcanie do refleksyjnej i precyzyjnej komunikacji.

Możliwe rozwiązanie:

Należy przeprowadzić dyskusję wśród uczniów, aby stymulować krytyczne myślenie o różnych perspektywach rozwoju turystyki dostępnej dla osób z niepełnosprawnościami w Chorwacji, na Węgrzech, w Polsce i Rumunii. Oprócz omówienia różnic między krajami i specyfiki ich rozwoju, ważne jest również określenie kontekstu rozwoju turystyki dostępnej. Dyskusja powinna koncentrować się w szczególności na wnioskach z podsumowań literatury, a nie tylko na poruszonych problemach i zagadnieniach. Dyskusja powinna również dotyczyć różnych konkretnych zainteresowań badawczych - czy powinno być więcej współpracy między różnymi autorami i dziedzinami? Mówiąc bardziej ogólnie, studenci powinni omówić sposób rozpowszechniania wyników uzyskanych w tych badaniach - w jaki sposób można by przekazać wyniki ogółowi populacji i uzyskać z nich większe korzyści?

2. Uczenie oparte na zadaniach projektowych

Opis: Celem tej metody jest opracowanie długoterminowego projektu, w ramach którego uczniowie analizują złożone pytanie, problem lub wyzwanie, którego zwieńczeniem jest końcowy produkt lub prezentacja. Metoda ta jest stosowana w celu zachęcenia uczniów do głębokiego zaangażowania się w treść, zapewnienia możliwości zastosowania jej w świecie rzeczywistym oraz wspierania współpracy, kreatywności i krytycznego myślenia. Powinna rozwijać różne umiejętności uczniów, od badań po prezentację.

Możliwe rozwiązanie:

Wybierz jeden z czterech krajów analizowanych w tym rozdziale i odpowiedz na poniższe pytania:

- 1) Czy perspektywa rozwoju turystyki dostępnej jest odpowiednia, czy też nadal brakuje pewnych jej aspektów?
- 2) Czy turystyka dostępna zajmuje się kwestią praw człowieka w danym kraju?
- 3) Który element oferty turystycznej jest najczęściej analizowany lub brany pod uwagę?
- 4) Gdybyś miał możliwość przeprowadzenia podstawowych badań na temat turystyki dostępnej w wybranym kraju, na czym byś się skupił? Wyjaśnij swój wybór.
- 5) Gdybyś miał możliwość współpracy tylko z jednym interesariuszem w dziedzinie turystyki dostępnej w ramach badań podstawowych, kogo byś wybrał i dlaczego?

Na podstawie swoich ustaleń stwórz 15-słajdową prezentację i omów swoje ustalenia w klasie.

3. Zadanie wzajemnej oceny

Opis: Celem jest, aby uczniowie sprawdzali i przekazywali sobie nawzajem informacje zwrotne na temat swojej pracy w oparciu o ustalone kryteria. Pozwoli to uczniom poprawić umiejętności redagowania i recenzowania, rozwinąć umiejętności oceny i krytycznego myślenia oraz wzmocnić poczucie odpowiedzialności i uczciwości. Głównym celem jest poprawa umiejętności pisarskich i analitycznych.

Możliwe rozwiązanie:

Przejdź do Google Scholar i dowiedz się, czy turystyka dostępna w każdym kraju (z czterech badanych) jest analizowana w większym stopniu w języku angielskim czy w języku lokalnym (użyj tłumacza, aby uzyskać te informacje). Czy wyniki są zaskakujące? Jak myślisz, dlaczego taka sytuacja ma miejsce? Czy dana sytuacja jest specyficzna dla danego kraju?

Napisz swoje odpowiedzi w 350 słowach jako notatkę krytyczną. Następnie prześlij swoje odpowiedzi koledze/koleżance i spróbuj znaleźć podobieństwa i różnice między odpowiedziami. Przedyskutujcie wyniki między sobą i podzielcie się swoimi doświadczeniami z resztą grupy.

4. Zadania oparte na studium przypadku

Studenci otrzymują szczegółowy scenariusz związany z aktualnymi treściami kursu (w tym konkretnym przypadku treść jest związana z wnioskami z przeglądu literatury we wszystkich czterech krajach objętych projektem). Studenci muszą przeanalizować scenariusz, zidentyfikować kluczowe kwestie i zaproponować rozwiązanie.

Metoda ta ma zachęcać do krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów poprzez rozwijanie umiejętności badawczych. Wspiera rozwój umiejętności myślenia wyższego rzędu, ale z perspektywy projektu najważniejszą częścią jest proces uwrażliwiania uczniów na tę niezwykle istotną i wrażliwą grupę społeczną.

Możliwe rozwiązanie 1:

„Przegląd literatury obejmuje publikacje naukowe i poradniki turystyczne, które powstały głównie w ciągu ostatnich dziesięciu lat, w odniesieniu do turystyki dostępnej w Polsce. Wybrane publikacje koncentrują się przede wszystkim na turystyce osób z niepełnosprawnościami i starszych, a w szerszym kontekście także na potrzebach osób podróżujących z dziećmi.”

Prosimy o odpowiedź i omówienie poniższych pytań w oparciu o dotychczasową wiedzę z kursu i wnioski z badań literaturowych w Polsce:

1. Czy badania literatury naukowej w Polsce koncentrują się na wszystkich grupach osób, które mogą skorzystać na rozwoju turystyki dostępnej? Jeśli nie, kto jeszcze powinien zostać uwzględniony, aby zapewnić wiarygodność uzyskanych wyników?
2. Czy ramy czasowe badań są zgodne z rozwojem turystyki dostępnej w destynacjach na całym świecie?
3. Badania nad turystyką dostępną w Polsce są dość zróżnicowane. Jak myślisz, co spowodowało takie zainteresowanie badaniami? Spróbuj znaleźć odpowiedź z perspektywy świadomości społecznej.

Możliwe rozwiązanie 2:

Po przeanalizowaniu wszystkich czterech krajów, zastanów się, jakie konkretne problemy badawcze pozostają do rozwiązania. Czy obecne badania oferują zalecenia dotyczące zrównoważonego i integracyjnego rozwoju turystyki? Które metody gromadzenia danych dominują - wywiady, ankiety, obserwacje na miejscu czy coś innego? Czy badania koncentrują się bardziej na podażowej czy popytowej stronie rynku? Które z ustaleń były dla Ciebie szczególnie zaskakujące?

Rozdział 8. Rozwiązania techniczne i technologiczne w zakresie turystyki dostępnej

1. Fiszki

Opis: Ten typ zawartości umożliwia autorom tworzenie pojedynczych fiszek lub zestawu fiszek zawierających zarówno pytania, jak i odpowiedzi. Uczniowie muszą wypełnić pole tekstowe, a następnie sprawdzić poprawność swojego rozwiązania.

Możliwe odpowiedzi dla każdej z fiszek:

Pytanie: Jakie są cztery główne bariery w podróżowaniu dla osób niepełnosprawnych zidentyfikowane w dokumencie?

Odpowiedź: Bariery wewnętrzne, ekonomiczne, środowiskowe i interaktywne.

Pytanie: Dlaczego dostęp do informacji ma kluczowe znaczenie w turystyce dostępnej?

Odpowiedź: Pomaga osobom niepełnosprawnym w planowaniu podróży poprzez identyfikację dostępnych miejsc noclegowych, opcji transportu i atrakcji.

Pytanie: Wymień dwa rozwiązania technologiczne, które pomagają osobom z niepełnosprawnością wzroku w turystyce.

Odpowiedź: Aplikacje rozszerzonej rzeczywistości (AR) i technologie ubieralne, takie jak inteligentne bransoletki lub tagi.

Pytanie: Jakie ułatwienia dostępu są zalecane w przypadku zakwaterowania w hotelu?

Odpowiedź: Prysznice na kółkach, rampy, regulowane łóżka, alarmy wizualne i dźwiękowe oraz dostępny parking.

Pytanie: W jaki sposób technologie rzeczywistości wirtualnej i rozszerzonej przynoszą korzyści osobom z niepełnosprawnościami w turystyce?

Odpowiedź: Umożliwiają one wirtualne zwiedzanie miejsc docelowych i dostarczają informacji o dostępności, umożliwiając lepsze planowanie podróży.

Pytanie: Czym jest basen z zerowym wejściem i dlaczego jest tak ważny?

Odpowiedź: Basen ze stopniowym nachyleniem wejścia, umożliwiający łatwy dostęp osobom z niepełnosprawnością ruchową.

Pytanie: Jaką rolę w turystyce dostępnej odgrywają technologie wspomagające, takie jak zmotoryzowane wózki inwalidzkie?

Odpowiedź: Poprawiają mobilność i niezależność osób z niepełnosprawnościami podczas podróży.

Pytanie: Jakie środki mogą sprawić, że obiekty rekreacyjne na świeżym powietrzu będą bardziej dostępne?

Odpowiedź: Dostępne szlaki, adaptacyjny sprzęt sportowy, ogrody sensoryczne i integracyjne place zabaw.

Pytanie: Wymień dwie kluczowe cechy dostępnych systemów transportu publicznego.

Odpowiedź: Autobusy niskopodłogowe z rampami i zapowiedziami audiowizualnymi.

Pytanie: Dlaczego szkolenie personelu jest niezbędne w turystyce dostępnej?

Odpowiedź: Zapewnienie, że personel może pomagać gościom z niepełnosprawnościami z szacunkiem i skutecznie.

2. Zaangażowanie ekspertów w klasie, w formie interaktywnych zajęć

Opis: Zaangażowanie ekspertów w nauczanie w klasie jest bardzo wzbogacającym doświadczeniem dla uczniów, ponieważ mogą oni usłyszeć wartościowe przemyślenia bezpośrednio od osób posiadających głęboką wiedzę na dany temat. Interaktywne zajęcia mogą być szczególnie przydatne, ponieważ zachęcają uczniów do myślenia, zadawania pytań i aktywnego uczestnictwa.

Możliwe rozwiązania:

Warsztaty i pokazy praktyczne: osoba z niepełnosprawnościami lub osoba wspierająca pracująca z osobami o specjalnych potrzebach może zaprezentować przykład w klasie, a uczniowie mogą aktywnie uczestniczyć w zadaniach (np. pomagając osobie niepełnosprawnej poruszającej się na wózku inwalidzkim w poruszaniu się po klasie i korytarzu budynku). Ponadto ekspert może wyjaśnić podstawy teoretyczne, konkretne doświadczenia i odpowiedzieć na pytania uczniów.

Ćwiczenia sytuacyjne i odgrywanie ról: po wysłuchaniu relacji osoby z niepełnosprawnością uczniowie mogą wypróbować różne przeszkody w codziennych czynnościach, na przykład w przypadku niepełnosprawności wzroku (przy użyciu opasek na oczy) uczniowie muszą

poruszać się w specjalnie wyposażonej klasie, polegając na swoim słuchu i dotyku, korzystając z pewnego rodzaju aplikacji technologicznej.

Warsztaty kreatywne: po tym, jak ekspert lub zaproszona osoba poinformuje uczniów o możliwych problemach i trudnościach występujących w bieżącej działalności turystycznej, w ramach zadania grupowego uczniowie mogą omawiać i wymyślać pomysły, możliwe rozwiązania, spostrzeżenia technologiczne, które można wykorzystać w procesie podnoszenia dostępności w turystyce.

Interaktywne dyskusje panelowe: podczas dyskusji panelowej studenci mogą poznać perspektywy kilku ekspertów, aktywnie uczestnicząc w dyskusji.

Interaktywne narzędzia i aplikacje online: ekspert może zademonstrować różne narzędzia cyfrowe i aplikacje, które mogą pomóc uczniom w nauce lub pracy twórczej. Na przykład wirtualne wycieczki, aplikacje AR, mapy online. Narzędzia online zapewniają interaktywne doświadczenia edukacyjne, które można łatwo zintegrować z lekcjami i zaspokoić różne style uczenia się.

3. Projekty oparte na współpracy

Opis: Zadania grupowe są niezwykle przydatne w nauce w klasie, ponieważ mogą pomóc uczniom w rozwoju i nauce na wiele sposobów. W pracy grupowej uczniowie mogą nie tylko zdobywać wiedzę związaną z przedmiotem, ale także rozwijać umiejętności, takie jak komunikacja, współpraca, rozwiązywanie problemów i krytyczne myślenie.

Uczniowie będą pracować w czteroosobowych grupach, aby stworzyć rozwiązania, które w oparciu o ich wiedzę na temat programu nauczania, mogą pomóc w integracji osób z niepełnosprawnościami w turystyce. Każda grupa powinna wymienić rozwiązania w różnych kategoriach: rozwiązania dla obiektów noclegowych, rozwiązania dla obiektów gastronomicznych, rozwiązania dla naturalnych atrakcji turystycznych, rozwiązania dla atrakcji kulturalnych, rozwiązania dla przestrzeni online. W powyższych kategoriach powinni wyobrazić sobie i wymyślić 2-3 rozwiązania, które są innowacyjne i mogą pomóc osobom z różnymi niepełnosprawnościami w dostępie, nawigacji i informowaniu się. Jeśli chodzi o wymyślone rozwiązania, zaleca się, aby nie skupiać się na jednym typie osoby z niepełnosprawnościami, ale wyobrazić sobie rozwiązania różnych problemów (np. dla osób niedowidzących, dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej, dla osób niedosłyszących). Wyobrażone rozwiązania technologiczne są podsumowywane, przypisywane są im opisy, wspomina się o tym, dla jakiej grupy docelowej dane rozwiązanie mogłoby być przeznaczone

i dla jakiego rodzaju obiektu turystycznego mogłoby być optymalnie zaprojektowane. Uczestnicy prezentują wymyślone rozwiązania swoim kolegom, aby informować się nawzajem i poszerzać swoją wiedzę na ten temat.

Pomysły na konkretne wspólne projekty:

1. Audyt turystyki dostępnej

Uczniowie współpracują w celu oceny dostępności lokalnej atrakcji turystycznej, takiej jak muzeum, park lub hotel. Identyfikują bariery, sugerują ulepszenia i tworzą raport z możliwymi do zrealizowania zaleceniami.

2. Zaprojektuj integracyjną aplikację turystyczną

Grupa projektuje prototyp aplikacji mobilnej, która pomaga osobom niepełnosprawnym znaleźć dostępne zakwaterowanie, opcje transportu i atrakcje. Aplikacja może zawierać takie funkcje, jak polecenia głosowe, mapy dotykowe i nawigacja AR.

3. Opracowanie wirtualnej wycieczki

Zespół projektuje wirtualną rzeczywistość lub 360-stopniową wycieczkę po znanym miejscu turystycznym, podkreślając dostępne funkcje i pokazując, w jaki sposób taka technologia przynosi korzyści osobom z wyzwaniami związanymi z mobilnością.

Rozdział 9. Niewidzialne ściany: kwestia barier językowych

1. Zadanie „pamiętnik”

Pokonywanie barier językowych w turystyce

Zastanów się nad osobistym lub hipotetycznym doświadczeniem, w którym bariery językowe wpłynęły na Twoją interakcję w środowisku turystycznym. Jak wpłynęło to na dostępność usługi lub miejsca docelowego? Jakie rozwiązania lub strategie mogły poprawić to doświadczenie?

- Napisz 400-600 słów w stylu wpisu na blogu, w którym podzielisz się swoimi doświadczeniami.
- Dołącz co najmniej dwa przykłady.

2. Projekt współpracy

Projektowanie wielojęzycznych rozwiązań dla dostępnej turystyki

Pracuj w grupach 3-5 uczniów, aby zaprojektować praktyczne rozwiązanie (np. aplikację, przewodnik lub system oznakowania), które pomoże pokonać bariery językowe w turystyce. Twój projekt powinien koncentrować się na integracji i użyteczności dla różnych grup, w tym osób z niepełnosprawnościami.

- Prześlij pisemną propozycję (600-900 słów) szczegółowo opisującą Twój pomysł, jego zamierzonych użytkowników i korzyści.
- Przygotuj plakat na temat swojego pomysłu i prześlij go na platformę Moodle.
- Forum współpracy lub czat grupowy są dostępne w Moodle.
- Nie zapomnij wpisać imion i nazwisk członków zespołu w dokumencie.
- Termin nadsyłania zgłoszeń: data

Ściana informacyjna Zadanie 1:

Odkrywanie narzędzi komunikacji niewerbalnej

Wyszukiwanie i publikowanie przykładów narzędzi niewerbalnych (np. piktogramów, gestów lub technologii), które pomagają wypełnić luki językowe w turystyce.

- Opublikuj co najmniej jeden przykład na forum dyskusyjnym i wyjaśnij jego skuteczność w 100-150 słowach.
- Skomentuj co najmniej dwa inne posty, sugerując dodatkowe konteksty, w których narzędzia mogą być przydatne.

Ściana informacyjna Zadanie 2:

Studia przypadków w zakresie dostępności językowej

Znajdź rzeczywiste studium przypadku, w którym pomyślnie rozwiązano kwestię dostępności językowej. Udostępnij podsumowanie studium przypadku i jego wyniki na Coogole (zobacz link w Moodle).

- Dołącz podsumowanie (200 słów) z odpowiednimi linkami lub cytatami w Excalidraw.

Rozdział 10. Zapewnienie dostępności komunikacji informacyjnej

1. Ćwiczenia z odgrywaniem ról

Ćwiczenie z odgrywaniem ról 1:

Dostępność obsługi klienta

W parach odegrajcie scenariusz, w którym jedna osoba jest turystą o szczególnych potrzebach w zakresie dostępności (np. niepełnosprawność wzroku, bariera językowa), a druga jest dostawcą usług.

- Użyj Teams/Google Meet/Zoom itp. i nagraj 3-5 minutową interakcję.
- Po odegraniu ról obaj uczestnicy zastanawiają się w 200-słownym eseju nad tym, co stanowiło wyzwanie i jakie rozwiązania się sprawdzily.
- Prześlij swoje wideo i refleksje na platformę Moodle do [data].

Ćwiczenie z odgrywaniem ról 2:

Symulacja barier i rozwiązań

Indywidualnie zasymuluj poruszanie się po stronie internetowej poświęconej turystyce z wyzwaniami związanymi z dostępnością (np. ograniczony tekst alternatywny, nieintuicyjny projekt). Napisz refleksję na temat tego doświadczenia i zaproponuj ulepszenia.

- Prześlij refleksję (300 wyrazów) opisującą wyniki i zalecenia.
- Oceń co najmniej dwie inne refleksje, komentując proponowane przez nie rozwiązania.

2. Projekt współpracy

Opracowanie listy kontrolnej dostępności cyfrowej

Jako grupa stwórz listę kontrolną w celu zapewnienia dostępności komunikacji informacyjnej w witrynach turystycznych lub aplikacjach mobilnych.

- Prześlij szczegółową listę kontrolną (400-600 słów) wyjaśniającą jej elementy.
- Zaprezentuj swoje wyniki w interaktywnej sesji online zaplanowanej na [Wstaw datę].

3. Zadanie „pamiętnik”

Wyzwania w zakresie dostępności komunikacji informacyjnej

Zastanów się nad kluczowymi barierami w dostępności komunikacji informacyjnej, o których dowiedziałeś się w tym rozdziale. Które bariery Cię zaskoczyły i dlaczego? Zaproponuj dwa realistyczne kroki, które firmy turystyczne mogłyby podjąć, aby rozwiązać te problemy.

- Napisz 250-400 słów.
- Zacytuj co najmniej dwa źródła z materiałów szkoleniowych.
- Termin nadsyłania zgłoszeń: [wstaw datę].

Rozdział 11. Dobre praktyki w zakresie dostępnej turystyki na poziomie międzynarodowym i w krajach uczestniczących w projekcie

1. Interaktywna symulacja

Opis: Interaktywne symulacje mogą być doskonałym narzędziem do nauczania w klasie, ponieważ pozwalają uczniom zdobyć praktyczne doświadczenie podczas stosowania teorii naukowej lub technicznej w rzeczywistym środowisku. Symulacje pomagają uczniom rozwinąć głębsze zrozumienie pojęć i procedur, a także umiejętności rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji.

Możliwe ćwiczenia dla interaktywnej symulacji:

Do przeprowadzenia symulacji wymagane są dwie osoby. Będą oni symulować konkretną codzienną sytuację, która może wystąpić w przypadku osoby z niepełnosprawnością podczas sesji szkoleniowej w klasie lub zbliżania się do miejsca zdarzenia. W tym kontekście ważne jest, aby uczniowie korzystali z wózka inwalidzkiego lub innego środka zastępczego, toczącego się lub siedzącego. Jeden uczeń będzie odgrywał rolę osoby z niepełnosprawnością, podczas gdy drugi będzie działał jako pomocnik, pomagając osobie z niepełnosprawnością w dotarciu do klasy. Obaj uczniowie będą zamieniać się rolami podczas symulacji. Symulacja rozpoczyna się przy wejściu do instytucji edukacyjnej. Uczeń symulujący osobę z niepełnosprawnością użyje wózka inwalidzkiego (lub zastępczego), aby dostać się do klasy, która znajduje się na pierwszym piętrze. W tym celu będzie musiał skorzystać z ramp i wind dostępnych na miejscu. Jeśli uczeń napotka trudności i nie będzie w stanie poradzić sobie samodzielnie, drugi uczeń będzie pełnił rolę pomocnika. Obaj uczniowie spróbują dostać się do klasy, korzystając z rozwiązań dostępnych na miejscu. Po wykonaniu zadania uczestnicy podzielą się na stronie swoimi doświadczeniami, problemami i wyzwaniami z innymi uczniami, omawiając napotkane trudności. Wspólnie przeprowadzą burzę mózgów i zidentyfikują najlepsze praktyki, które można wdrożyć, aby pomóc osobom z niepełnosprawnościami w poruszaniu się po instytucji edukacyjnej.

Zadanie to można również dostosować do potrzeb osób niedowidzących, w obecności pomocnika, który pomaga w nawigacji w placówce edukacyjnej. W takim przypadku niedowidzący uczeń musi nosić okulary ochronne podczas zadania i zgłosić swoje doświadczenia innym uczniom po zakończeniu symulacji.

2. Zaangażowanie ekspertów w klasie, w formie interaktywnych zajęć

Opis: Zaangażowanie ekspertów w nauczanie w klasie jest bardzo wzbogacającym doświadczeniem dla uczniów, ponieważ mają oni możliwość uczenia się bezpośrednio od osób posiadających dogłębną wiedzę na dany temat. Interaktywne zajęcia są szczególnie korzystne, ponieważ zachęcają uczniów do krytycznego myślenia, zadawania pytań i aktywnego uczestnictwa.

Możliwe implementacje ćwiczenia:

Warsztaty i praktyczne demonstracje: Osoba z niepełnosprawnością lub pomocnik pracujący z osobami o specjalnych potrzebach może zademonstrować przykłady w klasie, a uczniowie mogą aktywnie uczestniczyć w zadaniach (np. pomagając osobie z niepełnosprawnością ruchową na wózku inwalidzkim w poruszaniu się po klasie i korytarzach budynku). Ponadto ekspert może wyjaśnić podstawy teoretyczne, podzielić się konkretnymi doświadczeniami i odpowiedzieć na pytania uczniów.

Ćwiczenia sytuacyjne i odgrywanie ról: Po wysłuchaniu relacji osoby niepełnosprawnej uczniowie mogą wypróbować różne przeszkody, z którymi mogą się spotkać w życiu codziennym, na przykład po ograniczeniu wzroku (przy użyciu maski na oczy) uczniowie muszą poruszać się po klasie, polegając na słuchu i dotyku.

Warsztaty kreatywne: Po tym, jak ekspert lub zaproszony prelegent poinformuje uczniów o potencjalnych problemach i trudnościach występujących w obecnej działalności turystycznej, uczniowie mogą pracować w grupach, aby przeprowadzić burzę mózgów na temat pomysłów, możliwych rozwiązań i spostrzeżeń technologicznych, które mogą być przydatne w zwiększaniu dostępności turystyki.

Interaktywne dyskusje panelowe: Uczniowie mogą usiąść przed panelem ekspertów, którzy omawiają konkretny temat (np. transport, codzienne wyzwania, integracja społeczna, rozwiązania technologiczne), podczas gdy uczniowie mogą zadawać pytania. Podczas dyskusji panelowej uczniowie będą uczyć się z wielu perspektyw ekspertów, aktywnie uczestnicząc w dyskursie.

Interaktywne narzędzia i aplikacje online: Ekspert może zaprezentować różne narzędzia cyfrowe i aplikacje, które pomagają uczniom w nauce lub pracy twórczej. Przykłady obejmują wirtualne wycieczki, aplikacje AR i mapy online. Narzędzia online zapewniają interaktywne doświadczenia edukacyjne, które można łatwo zintegrować z lekcjami i zaspokoić różne style uczenia się.

3. Wybór obrazu

Opis: W tym zadaniu uczniowie otrzymują wybór obrazów przedstawiających różne scenariusze związane z turystyką, w tym dostępne i niedostępne środowiska, usługi i miejsca docelowe. Uczniowie muszą wybrać jeden obraz, który najlepiej reprezentuje dobrą praktykę w turystyce dostępnej dla osób niepełnosprawnych. Następnie wyjaśnią swój wybór, omawiając, jakie elementy obrazu są zgodne z zasadami projektowania włączającego, takimi jak dostępność fizyczna, dostosowanie sensoryczne i integracja społeczna. Zadanie to zachęca do krytycznego myślenia, świadomości kwestii dostępności i stosowania najlepszych praktyk w turystyce.

Możliwe ćwiczenia:

Skojarz dobrą praktykę z następującymi obrazami.

- **Wydarzenia sportowe dla osób z niepełnosprawnościami**

- **Transport publiczny dla osób z niepełnosprawnościami**

- **Atrakcje turystyczne dla osób z niepełnosprawnościami**

- **Hotele dla osób z niepełnosprawnościami**

- **Rozwiązania cyfrowe dla osób z niepełnosprawnościami**

Turystyka Dostępna
Obsługa klienta niepełnosprawnego
 Szkolenie skierowane do osób mających bezpośredni kontakt z klientami o różnym rodzaju niepełności, prowadzący ochrone obiektu itp.).

Turystyka Dostępna
Uwarunkowania i praktyka turystyki dostępnej
 Szkolenie skierowane do osób odpowiedzialnych za zarządzanie obiektami turystycznymi.

Turystyka Dostępna
Standardy WCAG 2.1, czyli wytyczne dotyczące dostępności stron internetowych
 Szkolenie skierowane do osób prowadzących strony internetowe obiektów turystycznych, redaktorzy treści.

Rozdział 12. Analiza wzorców podróżowania osób niepełnosprawnych na podstawie pierwotnych doświadczeń badawczych w krajach partnerskich

Opis: Podstawą pracy indywidualnej lub grupowej (dla kilku osób) jest treść przedstawione w podręczniku zatytułowanym *"Teoria i praktyka turystyki dostępnej w Europie Środkowej". Europa - implikacje wynikające z międzynarodowej współpracy projektowej*".

1. Zadania związane ze studium przypadku

PRZYKŁAD 1 Tabela 12. strona 178. [załączenie tabeli z wynikami badań dla studentów jako studium przypadku]

"Tylko 212 z 1175 osób z niepełnosprawnościami (ok. 18%) odpowiedziało, że podróżuje samodzielnie. Jaki może być tego powód? Co można zrobić, aby podnieść poziom samodzielnych podróży osób z niepełnosprawnościami?"

PRZYKŁAD 2 Omówienie studium przypadku, strona 187 i 193 (dyskryminacja)

"Badania wykazały, że wiele barier ma charakter нефizyczny, jak na przykład: podejście do innych ludzi, poziom empatii, umiejętność komunikowania się z drugą osobą. Z wypowiedzi respondentów wynika, że wielu niedogodności podczas podróży można by uniknąć, gdyby otrzymali pomoc od obsługi (autobusu, pociągu, tramwaju) lub współpasażerów." **[możemy dołączyć kilka odpowiedzi osób z badania pokazujących sytuacje dyskryminacji, takie jak "śmiali się ze mnie, kiedy podróżowałem pociągiem"]**. "Co można zrobić, aby ta sytuacja się zmieniła? Jak edukować społeczeństwo w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych podczas podróży? Jak można pomóc osobie z niepełnosprawnością podczas podróży? Co byś zrobił w sytuacji bycia współpasażerem osoby z niepełnosprawnością? Czy masz jakieś obawy dotyczące takiej możliwej sytuacji - czy wiesz, jak zareagować? Czy bałbyś się, że zrobisz coś złego lub zachowasz się nie tak, jak powinienes? Spróbuj omówić, co może być ważne dla osoby z niepełnosprawnością podczas podróży. Jakie obawy może mieć osoba niepełnosprawna? Próba zrozumienia drugiej osoby jest najlepszym sposobem na znalezienie rozwiązania w razie potrzeby".

2. Fora dyskusyjne

Studenci dyskutują z biurami podróży, różnymi organizacjami i stowarzyszeniami, gminami, DMO (Destination Management Organisation) i innymi osobami, aby znaleźć rozwiązania, jak poprawić i wspierać podróżowanie osób niepełnosprawnych (Q15, 16).

Innym ważnym aspektem, który należy omówić w odniesieniu do podróżowania osób niepełnosprawnych, jest określenie poziomu trudności w wykonywaniu określonych czynności lub uzyskaniu wiarygodnych informacji związanych z dostępnością atrakcji turystycznych podczas podróży (podaż turystyczna) (Q7). Czynności, które mogą być wykonywane przez osoby niepełnosprawne podczas podróży są następujące

- korzystanie z transportu
- korzystanie z zakwaterowania
- korzystanie z obiektu gastronomicznego
- zajęcia sportowe
- zwiedzanie atrakcji
- brak wiarygodnych informacji na temat rzeczywistej dostępności

3. Projekty współpracy

Uczniowie pracują w 4-osobowych grupach, próbując znaleźć rozwiązania mające na celu poprawę możliwości podróżowania dla osób z niepełnosprawnościami w oparciu o wyniki ankiety. Kwestie, nad którymi będą pracować, będą dotyczyć w szczególności:

- Możliwości zwiększenia częstotliwości podróży (ten problem/zagadnienie pasuje do częstotliwości podróży Q9-Q12)
- Możliwości większego wsparcia w organizacji wyjazdów (ze strony organizatorów wycieczek, różnego rodzaju organizacji, wyjazdów indywidualnych) (Q14, 15, 16)
- Możliwości i sposoby zwiększenia dostępności obszarów zidentyfikowanych jako najczęstsze cele podróży, tj. odwiedzanie krewnych i przyjaciół, wycieczki kulturalne i przyrodnicze (Q19).
- Formy organizacji wyjazdów dla osób z niepełnosprawnościami (programy dedykowane osobom niepełnosprawnym, programy integracyjne, programy niededykowane osobom niepełnosprawnym, ale umożliwiające im uczestnictwo) (Q18).

Studenci mogą rozważyć powyższe tematy, biorąc pod uwagę osoby z różnymi niepełnosprawnościami jako jedną grupę podróżnych, a także indywidualne niepełnosprawności i trudności.

Pozostałe grupy, po przedstawieniu i zaproponowaniu rozwiązania przez jedną z grup, mogą krótko skomentować proponowaną treść, przedstawiając własne sugestie, aby poszerzyć swoją wiedzę na ten temat.

Konkretne pomysły na wspólne projekty:

- Opracowanie konkretnych propozycji zadań dotyczących wspierania firm, organizacji i stowarzyszeń w organizowaniu podróży dla osób niepełnosprawnych.
- Opracowanie konkretnych propozycji, w tym rozwiązań technologicznych, dotyczących wspierania osób z niepełnosprawnościami w organizacji podróży.
- Warsztaty z przedstawicielami firm turystycznych, różnych organizacji.

4. Ćwiczenia z odgrywaniem ról

ĆWICZENIE 1

Badania wykazały, że dostawcy usług turystycznych bardzo często nie są przygotowani na potrzeby osób z niepełnosprawnościami (51% respondentów wskazało ten problem). Uczniowie mogą podzielić się na grupy - niektórzy z nich odgrywają rolę osób niepełnosprawnych z wybranymi niepełnosprawnościami, inni mogą stać się dostawcami usług - kierownictwem hotelu, pracownikami muzeum. Nauczyciel może przygotować karty z problematycznymi sytuacjami, np. toaleta w zarezerwowanym pokoju nie jest dostępna dla osób korzystających z wózków inwalidzkich, muzeum nie ma opisu eksponatów dla osób z problemami ze wzrokiem, pracownik szatni wygłosił głupi komentarz na temat klienta z niepełnosprawnością. Każda grupa koncentruje się na odgrywaniu roli, próbując wskazać stanowisko - klienci chcą, aby ich usługa została wykonana, usługodawcy próbują znaleźć rozwiązanie napotkanego problemu. Po odegraniu roli nauczyciel przeprowadza dyskusję. Uczniowie starają się przeanalizować problemy i wymienić możliwe obszary poprawy usług turystycznych oraz zaproponować przykłady, jak to zrobić.

Rozdział 13. Postrzeganie dostępnej turystyki przez mieszkańców badanego kraju

(Analiza próby 1000 osób)

I. Projekty współpracy

Cel: Wspólne projekty mają na celu wyposażenie uczniów w umiejętności i doświadczenia niezbędne do odniesienia sukcesu zarówno w środowisku akademickim, jak i zawodowym. Sprzyjają one holistycznemu podejściu do nauki, które wykracza poza indywidualne osiągnięcia. Wspólne projekty przyczyniają się do ogólnego rozwoju osobistego, akademickiego i zawodowego uczniów, takich jak: umiejętności komunikacyjne, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, praca zespołowa, różnorodne perspektywy, przywództwo, odpowiedzialność lub aktywne uczenie się.

Możliwe pomysły na wspólne projekty:

1. Kampania uświadamiająca na temat dostępnej turystyki

Opis: Zaprojektowanie i wdrożenie publicznej kampanii uświadamiającej w celu promowania znaczenia dostępnej turystyki i jej korzyści zarówno dla osób z niepełnosprawnościami, jak i społeczeństwa.

Działanie: Opracowanie treści medialnych (ulotki, infografiki) podkreślających wyzwania stojące przed osobami z niepełnosprawnościami.

2. Integracyjny program szkoleniowy dla profesjonalistów z branży turystycznej

Opis: Opracowanie i dostarczenie programów szkoleniowych koncentrujących się na dostępnej turystyce dla profesjonalistów z branży.

Działanie: Tworzenie modułów dotyczących komunikacji z turystami z niepełnosprawnością, projektowania usług integracyjnych i wdrażania zasad projektowania uniwersalnego.

3. Nauka poprzez sztukę

Opis: Wykorzystanie kreatywnej ekspresji do pogłębienia zrozumienia.

Aktywność: Poproś uczestników o zaprojektowanie plakatów lub infografik w oparciu o kluczowe wyniki ankiety. Zaprezentuj ich pracę w wirtualnej lub fizycznej galerii.

4. Modele nauczania rówieśniczego

Opis: Podziel dokument na cztery sekcje, każdy kraj na jedną sekcję i pozwól uczniom uczyć się nawzajem.

Aktywność: Przydziel każdej grupie wyniki ankiety dotyczącej jednego kraju. Grupy przygotowują i przedstawiają klasie prezentacje lub interaktywne lekcje.

5. Propozycja polityki dostępności

Opis: Każda grupa może zbadać i zaproponować zestaw zasad lub wytycznych w celu poprawy dostępnej turystyki w swojej społeczności.

Aktywność: Każda grupa powinna przedstawić swoją propozycję panelowi "decydentów" (kolegom z klasy i nauczycielowi) i uzasadnić swoje rekomendacje.

2. Debaty

Cel: Zaangażowanie uczniów w krytyczne myślenie i aktywną dyskusję na temat etycznych i politycznych implikacji dostępnej turystyki, wykorzystując dane i dowody z rozdziału 13 na poparcie swoich argumentów. Debata jest cennym narzędziem edukacyjnym, które pomaga uczestnikom rozwijać szereg umiejętności niezbędnych do osiągnięcia sukcesu akademickiego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

1. Faza przygotowawcza

1.1 Określenie tematów debaty:

- Wybierz tematy w oparciu o rozdział 13. Przykłady:
 - "Podnoszenie świadomości społecznej w kwestiach dostępności jest ważniejsze niż poprawa infrastruktury w rozwoju dostępnej turystyki".
 - "Obowiązkowe szkolenia w zakresie dostępności dla pracowników branży turystycznej to najskuteczniejszy sposób na poprawę dostępności turystyki".
 - "Inwestycje w dostępny transport publiczny powinny mieć pierwszeństwo przed usprawnieniami zakwaterowania w dostępnej turystyce".

1.2 Tworzenie zespołów:

- Podziel uczniów na grupy składające się z 4-6 osób.
- Przypisywanie ról:
 - Zespół *Pro* (dla ruchu).
 - Zespół *Con* (przeciw wnioskowi).
 - Zespół *odbiorców* (oceniający).

1.3 Zapewnienie materiałów pomocniczych:

- Rozdział 13: Postrzeganie dostępnej turystyki przez mieszkańców badanego kraju (analiza próby 1000 osób).
- Uwzględnij zasoby zewnętrzne, takie jak przepisy prawa, globalne standardy dostępności.

1.4 Przypisywanie zadań badawczych:

- Zachęcaj zespoły do:
 - Przeanalizuj wyniki ankiety z dokumentu.
 - Przygotowywanie argumentów popartych statystykami i argumentacją etyczną.

2. Struktura debaty

2.1 Oświadczenia otwierające (10 minut):

- Każda drużyna wygłasza 3-minutowe oświadczenie wstępne przedstawiające jej stanowisko.
- Wykorzystaj spostrzeżenia z dokumentu (np. wyniki ankiety na temat niezadowolenia społeczeństwa z dostępnego transportu), aby poprzeć twierdzenia.

2.2 Prezentacja argumentów (20 minut):

- Zespoły na zmianę przedstawiają argumenty:
 - *Pro Team*: Podkreśla potrzebę priorytetowego traktowania dostępnej turystyki.
 - *Drużyna przeciwna*: Kwestionuje wniosek, podkreślając kontrargumenty (np. ograniczone budżety, konkurencyjne priorytety turystyczne).
- Zachęcaj do korzystania z wizualizacji (wykresów z dokumentu) w celu wzmocnienia punktów.

2.3 Odpowiedzi (10 minut):

- Drużyny odnoszą się do punktów podniesionych przez stronę przeciwną.
- Użyj porównań między krajami z dokumentu, aby skrytykować argumenty.

2.4 Pytania i odpowiedzi publiczności (10 minut):

- Publiczność zadaje pytania obu drużynom.
- Zespoły muszą bronić swoich stanowisk, powołując się na konkretne dane lub ustalenia.

2.5 Oświadczenia końcowe (5 minut):

- Każdy zespół podsumowuje swoje kluczowe argumenty.
- Wzmocnienie punktów o implikacjach etycznych lub społecznych podkreślonych w dokumencie.

3. Działania po debacie

3.1 Ocena odbiorców:

- Poproś publiczność o opracowanie kryteriów oceny debaty.
- Niech publiczność zagłosuje, która drużyna przedstawiła najsilniejszy argument, w oparciu o jasność, wykorzystanie danych i perswazyjność.

3.2 Sesja informacji zwrotnych:

- Zastanów się nad debatą:
 - Jakie argumenty były najbardziej przekonujące?
 - Czy były luki w rozumowaniu?
 - W jaki sposób spostrzeżenia zawarte w dokumencie mogą zostać wykorzystane w rzeczywistym kształtowaniu polityki?

Rubryka oceny aktywności debатовej

Kryteria	Doskonały (4 punkty)	Dobry (3 punkty)	Uczciwy (2 punkty)	Wymaga poprawy (1 punkt)	Waga
Wiedza merytoryczna	Dokładne wykorzystanie danych z dokumentu i źródeł zewnętrznych; wykazuje głębokie zrozumienie.	Dokładne wykorzystanie większości danych; wykazuje dobre zrozumienie.	Częściowe wykorzystanie danych; pewne nieścisłości lub luki w zrozumieniu.	Minimalne lub niedokładne wykorzystanie danych; brak jasnego zrozumienia tematu.	25%
Jakość argumentów	Argumenty są logiczne, dobrze skonstruowane i bardzo przekonujące.	Argumenty są jasne, z drobnymi wadami strukturalnymi.	Argumenty są dość jasne, ale brakuje im logiki lub przekonania.	Argumenty są niejasne, źle skonstruowane lub nieprzekonujące.	25%
Współpraca zespołowa	Wszyscy członkowie zespołu wnoszą równy i spójny wkład.	Większość członków zespołu wnosi efektywny wkład.	Nierówny wkład; pewien brak koordynacji.	Znaczący brak równowagi we wkładach; słaba praca zespołowa.	15%

Umiejętności obalające	Skutecznie odpiera przeciwnie argumenty za pomocą jasnej logiki i dowodów.	Jasno odpiera większość przeciwnych argumentów.	Próbuje odpierać argumenty, ale brakuje mu jasności lub głębi.	Nie potrafi skutecznie odpierać argumentów.	15%
Dostawa i prezentacja	Pewny siebie, angażujący i profesjonalny przekaz; efektywnie wykorzystuje wizualizacje.	Dobra realizacja z niewielkimi problemami z zaangażowaniem; efekty wizualne są odpowiednie.	Pewne problemy z pewnością siebie lub zaangażowaniem; wizualizacje są niedostateczne wykorzystane.	Słaba prezentacja; brak pewności siebie, zaangażowania lub skutecznego wykorzystania wizualizacji.	10%

3. Fora dyskusyjne

Cel: Fora dyskusyjne pomagają stworzyć dynamiczne i interaktywne środowisko uczenia się, które wspiera głębsze zrozumienie tematu i przygotowuje uczniów do komunikacji i współpracy w świecie rzeczywistym.

Tematy forum dyskusyjnego dotyczące postrzegania dostępnej turystyki przez mieszkańców badanego kraju (rozdział 13):

1. Jak myślisz, w jaki sposób dostępna turystyka wpływa na ogólne wrażenia z podróży dla wszystkich?
2. Jakie są powszechne błędne przekonania na temat dostępnej turystyki?
3. Jak możemy podnieść świadomość na temat znaczenia dostępnej turystyki?
4. W jaki sposób firmy turystyczne mogą lepiej zaspokajać potrzeby osób niepełnosprawnych?
5. Jaką rolę powinny odgrywać rządy w promowaniu dostępnej turystyki?
6. Jakie są ekonomiczne korzyści z dostępnej turystyki dla lokalnych społeczności?

